Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

3 ноябрь, 1972 йил, жума ✦ № 259 (15.430). ◆ Баҳоси 2 тийин.

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ГУЛИСТОН, 2 ноябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Сирдарё область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда область партия комитетининг биринчи секретари Қ. А. Аҳмедовнинг «Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VIII пленумининг якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисидаги доклади тингланиб, муҳокама қилинди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. Ж. Худойбердиев қатнашдилар.

Муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

МЎЛ ҲОСИЛ

ПИСКЕНТ (Тошкент области), 2 ноябрь. (ЎзТАГ). Райондаги Тельман номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳаким Қодиров бригадаси 120 гектарлик майдондан гектар бошига 55 центнердан мўл ҳосил кўтарди. Бу СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятдагидан 5 центнер юқоридир.

Донгдор деҳқон пахтачиликда қарийб ярим асрдан бери ишламоқда. У меҳнатда неча-неча бор ғалабаларга эришган. Бу йил бригада пахтанинг янги серҳосил «Тошкент-2» навини экиб уни ёқтириб қолди. Ушбу коллектив аъзолари — механик ҳайдовчилар Тўлаган Аҳмедов, Жалил Исаев икки қаторли агрегатларда 130—170 тоннадан, Маннон Қўшаев эса тўрт қаторли «Ўзбекистон» агрегатида 200 тоннадан зиёд пахта тердилар.

4.200.000 ТОННА ПАХТА ТАЙЁР!

ПАРТИЯМИЗНИНГ, ҲОКИМИЯТИМИЗНИНГ КУЧ-ҚУДРАТИ БУЮК

Саратов область, Новоузенск районидаги Дмитриевка қишлоғидаги колхозчи Михаил Илларионович КИТАЕВНИНГ КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВГА мактуби

Қадрли Леонид Ильич!

Бу йилги одатдан ташқари вазият ушбу мактубни ёзишимга сабаб бўлди. Умуман деҳқонлар турмушини, шу жумладан Заволжье деҳқонларининг турмушини инқилобдан аввал қурғоқчил келган йиллардаги деҳқонлар турмуши билан таққослагим, бугунги ҳаётимиз тўғрисида гапириб бергим келди. Чунки 1972 йилнинг иқлим шароитлари 1921 йилдаги иқлим шароитларидан оғирроқ бўлди.

Бу мактубни Заволжье даштидан, Саратов область, Новоузенск районидаги Калинин номли колхоздан юбормоқдаман. Мен шу ерда батрак деҳқон оиласида туғилиб, ўзимнинг узоқ ва осон бўлмаган ҳаётимни шу ерда кечирдим.

Мен 1918 йилда ҳамқишлоқларим билан бирга 22-ўқчи дивизиянинг Орлово-Куриловский полкига кўнгилли бўлиб кириб, қўлимга қурол ушлаб, Урал фронтидаги оқ казакларга қарши жангларда иштирок этдим.

1929 йилда биринчилардан бўлиб колхозга кирдим, 1939 йилдан то 1963 йилгача, яъни 24 йил мобайнида Калинин номли колхозда узлуксиз равишда раис бўлиб ишладим.

Узоқ йиллар мобайнида раис бўлиб ишлар эканман, колхозчилар билан биргаликда кўпдан-кўп қийинчиликларни бошдан кечирдим. Лекин колхозчилар кишиларнинг ҳаётини тобора фаровонроқ ва гўзалроқ қилишга ҳамиша интилиб келган Коммунистик партиямизга ҳамиша ишондилар.

Колхозчилар урушдан олдиноқ бадавлат яшайдиган бўлиб қолдилар, хонадонимиз маъмур бўлиб қолди. Аммо колхозчиларнинг осойишта ҳаётини уруш бузди. Қишлоқда хотин-қизлар, қариялар ва болаларгина қолишди. Лекин бизнинг руҳимиз тушгани йўқ. Куч-ғайратимизни аямасдан фронтга иложи борича кўпроқ ғалла, гўшт, жун, иссиқ кийим-кечак етказиб берайлик, деб интилдик. Колхозчиларимиз ўзларининг шахсий жамғармаларидан фронт учун 16 та танк ва иккита самолёт сотиб олиб бердилар. Шахсан ўзим самолёт сотиб олишга 130 минг сўм пул бердим.

Мен босиб ўтган йўлимга, кечирган ҳаётимга фикран назар ташлар эканман, умрим зое кетмади деб ифтихор билан айтаоламан. Ҳаётимнинг умрбод эсда қолган айрим дамларига тўхталиб ўтмасдан иложим йўқ. 1921 йил эсимда жуда яхши сақланиб қолган. Ёш Совет Республикасига чоризмдан оғир мерос қолди, хусусан қишлоқ хўжалигида аҳвол жуда мушкул эди. Ўшанда Коммунистик партия билан ҳукумат, шахсан В. И. Лениннинг ўзи қандай чора-тадбирлар кўришмасин, бари бир Заволжье деҳқонлари энг оғир қийинчиликларни бошдан кечиришди. Кўп кўргиликлар бўлди: одамлар очликдан шишиб кетди, қишлоғимизда овқатга тўймаган болалар, ёши улуғ кишилар кўз ўнгимизда очликдан ўларди. Кўп кишилар халта кўтариб, уйма-уй бирор егулик тилаб юрардилар. Уларнинг кўпчилиги уйма-уй юрган пайтларида йўлда, кўчада ўлиб қоларди.

Мутлақо кўпчилик камбағал деҳқонларнинг қўрасида бирорта жонлиқ қолмади, жониворларнинг ҳаммаси егани сўйиб юборилди, қўлда бор молни боқиш имконияти ҳам йўқ эди. Оч деҳқонлар бир бурда нон деб қулоқларга охирги кийим-кечакларини ва пойафзалларини, ҳатто уйларини беришга мажбур эдилар. Шуни айтиш керакки, қишлоқдаги ҳамма деҳқонлар ҳам очлик азобини тортди ва очликдан ўлди, деб бўлмайди. Қулоқ аҳолисининг бир қисми бор эдики, улар тўйиб нон ейишар ва офат туфайли бойлик орттиришарди. Қулоқ камбағал қўшнисидан бир бурда нон учун унинг буюмларини шилиб оларди, шундай қилиб ҳамқишлоқларининг оғир аҳволини мушкуллаштирарди. Якка хўжалик системаси шароитидаги турмушнинг ана шундай принципи бизга чор Россиясидан мерос бўлиб қолди.

Эндиликда, барча деҳқонлар юксак даражада механизациялашган йирик колхозлар ва совхозларга уюшган пайтда иш бошқача. Ишчилар билан деҳқонлар яқиндан иттифоқ бўлиб ва мамлакатдаги барча республикалар иттифоқида, Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг халқ бахт-саодати тўғрисида қилаётган жуда катта ғамхўрликлари туфайли офатларни муваффақиятли равишда енгмоқдаларки, бундай офатлар аҳолига унча сезилмайди. Масалан, иқлим шароитлари 1921 йилдаги иқлим шароитларидан ҳам оғирроқ келган 1972 йилда бизнинг Новоузенск районимиз қурғоқчилик оқибатида келиб чиққан қийинчиликларни енгиш соҳасидаги ҳамма вазифаларни тез ҳал этмоқда.

1921 йилда даҳшатли қурғоқчилик бўлса ҳам, лекин катта Узень дарёсининг суви ҳеч қачон қуриб қолмаган эди. Кўлларнинг ҳаммасида сув бор эди. Бу йилги қурғоқчилик бўлакча келди. 1972 йил ҳосили учун аслини олганда ҳеч қандай намгарчилик бўлмади, кўллар қуриб қолди. 1972 йилнинг январь ойидан то августига қадар колхозимиз территориясида бор-йўғи 33 миллиметр ёғин тушди. Май, июнь, июль ойларида нуқул гармсел турди. Шу йилнинг баҳорида колхоз 14.627 гектар майдонга, шу жумладан тўғри суғориладиган 443 гектар участкага уруғни қисқа муддатдан ва юксак агротехника даражасида экиб олди. Экин жуда яхши ва бир текис униб чиқди. То шохлагунча ўсаберди, лекин гармсел сабабли ва нам етишмаслиги оқибатида ўсмай қолди. Шунинг оқибатида суғориладиган майдонлардан бўлак жойдаги ҳамма экин қовжираб қолди. Колхоз бу йил ҳеч қандай ғалла ҳосили ололмади. Лекин шундай қурғоқчиликка қарамасдан колхозчиларимиз одатдагидек яшамоқдалар. Қишлоқда маданият уйи ҳар куни ишлаб турибди, колхозчилар кино кўрмоқдалар, уларнинг хонадонларида электр, радио, кир ювадиган машиналар, мотоцикл, велосипед бор, колхозчилардан 14 кишининг шахсий енгил машинаси, шу жумладан бу йил сотиб олинган тўртта «Жигули» машинаси бор. Буларнинг ҳаммасига партия билан ҳукуматнинг халқ бахт-саодати, совет деҳқонларининг бахт-саодати тўғрисидаги ғамхўрликлари туфайли эришилди. Шунинг учун ҳам колхозчиларимиз ҳозир ўзларини ҳеч қандай қурғоқчилик офатини кўрмагандек сезмоқдалар. Колхозчилар бу йил ғалла ва сабзавот билан тўла-тўкис таъминланган. Колхоз давлатдан егулик ғалла қарз олиб, ҳозироқ ташиб ҳам келтирди. 1973 йилнинг янги ҳосили пишгунга қадар улар оддий тортилган уннинг нонини эмас, балки 70 процентлик майин ундан ёпилган нонни истаганларича еяоладилар. Агар бирор киши уйма-уй юриб егулик нон тилаб юрадиган бўлса, уни каттадан-кичиккача ҳамма ақлдан озган деб санаган бўлур эди. Совет тузуми ҳаётида бундай кишилар йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Колхозчиларимиз ўз меҳнатларига ҳар ойда гарантияланган иш ҳақи олиб турадилар. Бу қоида колхозимизда 1958 йилдаёқ жорий этилган эди. Колхозчилар уй-жой қуришмоқда, боғ қилишмоқда. Колхоз одатдаги меҳнат ҳаётини давом эттирмоқда. Колхоз бу йил кўпдан-кўп техника: «К-700» маркали кучли тракторлар, комбайнлар, автомобиллар ва бошқа машиналар харид қилди. Хўжалик ўн йиллик янги мактаб қурмоқда.

Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари томонидан қишлоқ хўжалигига жуда катта эътибор берилиши туфайли ҳозирги вақтда жамоат чорвасини ва колхозчиларнинг шахсий қарамоғидаги молларни ем-хашак билан таъминлаш учун барча тадбирлар кўрилмоқда. Колхоз давлатдан ҳозироқ жамоат чорваси учун керакли миқдорда омухта ем олди. Ем-хашак тайёрлашда бизга областимизнинг Волга дарёси ўнг соҳилидаги, Курган области ва қардош Латвия Республикаси хўжаликлари кўмаклашмоқда. Шуни ҳам айтиб ўтиш зарурки, ем-хашак тайёрлаш ишида бизга Саратов области саноатининг ишчилари, мамлакат темир йўл транспортининг меҳнатчилари катта ёрдам беришмоқда.

Колхозчиларимиз ҳам ем-хашак тайёрлашдан четда туришмаяпти. Улар бу йилнинг оғир келишига қарамай, ўзларининг суғориладиган участкаларидаги дағал хашакнинг бир қисмини йиғиштириб олиб, 624 тонна силос бостирдилар, 424 центнер пичан талқони тайёрлаб қўйдилар. 300 га яқин колхозчи шу йилги ёз мобайнида ва ҳозир ҳам районимиздан ташқарида ем-хашак тайёрлашда ишлади ва ишламоқда. Уларга зарур техника — 12 та трактор, 11 та автомашина, пресс-подборщиклар ва бошқа машина-механизмлар ажратиб берилган. Колхоз ҳозир молхоналарни чорва қишловига тахт қилиб қўйишни тамомламоқда. Механизаторлар келгуси йилда баҳори экин экиладиган бутун майдонни тўла-тўкис шудгор қилиб ва 14.863 гектар ерни қора шудгор қилиб қўйдилар, тракторларни ва экиш асбоб-ускуналарини кўкламги дала ишларига шайламоқдалар.

Мен колхозимиз ҳамма аъзоларининг юрагида тўлиб-тошган зўр шоду хуррамликни албатта сиз билан баҳам кўришни истайман. 1972 йилнинг 8 сентябрида бизнинг Заволжьеда улкан иншоот қурилиши муддатидан илгари тамомланди — Саратов суғориш канали фойдаланишга топширилди. Бу канал катта ва кичик Узень дарёларига, Заволжье даштига сув берди. Заволжье деҳқонларининг асрий орзуси ва В. И. Лениннинг орзуси рўёбга чиқди. В. И. Ленин Совет ҳокимияти барпо этилган дастлабки пайтдаёқ Саратовдан шарқи-жанубдаги бекор ётган ерларни суғориш режасини мўлжаллаган эди...

Волга дарёсининг суви даштларимизга келди. Бу — колхозчиларга муттасил мўл ғалла ҳосили, чорва мол учун етарли миқдорда ем-хашак, аҳоли учун мўл-кўл сабзавот олишда қўл келади. Бизнинг Калинин номли колхозда бу йил суғориладиган участка унча катта эмас — бор-йўғи 443 гектар, Волга дарёсининг суви бизга яқин йилларда суғориладиган майдонларни 2.500 гектаргача кенгайтиришга йўл очади. Бундан ташқари хўжалигимизда 1.200 гектар лиман суғориладиган ер бор, ҳозир сув йўқлигидан бу ер бекор ётибди. Волга дарёсининг суви бизга бу ердан ҳар йили муттасил мўл ғалла ҳосили ва ем-хашак йиғиштириб олишда ҳам қўл келади. Новоузенск районида жами суғориладиган майдон 15 минг гектарга қадар ва лиман суғориладиган майдон 44 минг гектарга қадар кенгаяди.

Колхозда суғориладиган ер участкаси гарчи унча катта бўлмаса ҳам, ана шу майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнер пичан, 200 центнер пиёз олдик. Сабзавот ва картошка ҳосили колхозчиларни ана шу маҳсулотлар билан тўла-тўкис таъминлаш имконини берди.

Суғориш канали ишга туширилгани учун колхозчилар жонажон Коммунистик партия билан Совет ҳукуматига Заволжье даштларини яшнатиш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганликлари учун чин кўнгилдан катта ташаккур айтадилар...

Мен ушбу мактубни партияга, Марказий Комитетга одамлар тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлиги учун, совет кишисини, коллективчи деҳқонни тарбиялаш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлиги учун кўпдан-кўп раҳмат айтиш мақсадида ёзмоқдаман. Мен ёшларимизга ўринбосарларимизга фахрланиб қарайман. Ёшлар биз кекса авлод бошимиздан кечирган турмуш оғирчиликларини билмайди. Ёш авлод бу йил Заволжьеда шундай оғир келганлигини ҳатто сезмайди ҳам.

Ишчилар билан деҳқонларнинг бирлиги, социалистик республикаларимизнинг иттифоқи туфайли қишлоқ хўжалигида социалистик ўзгартишларга эришилди.

Бу мактуб совет деҳқонининг ҳаёти тўғрисидаги менинг ўйларимдир. Совет деҳқони партия билан ҳукуматнинг мадади туфайли янги-янги муваффақиятларга эришмоқда, ўзининг ҳаётини йилдан-йилга тобора гўзалроқ қилмоқда.

М. КИТАЕВ,
1939 йилдан КПСС аъзоси.

Саратов область, Новоузенск райони, Дмитриевка қишлоғи.
«Советская Россия» газетаси, 2 ноябрь.

Сирдарё область Пахтакор районидаги «Уч қаҳрамон» совхозининг пахтакорлари шу кунларда мажбурият ҳисобига ҳосил топширмоқдалар. Суратда: совхознинг илғор механизаторларидан Тўлаган Хўжамуродов. Унинг ҳозиргача терган пахтаси 200 тоннадан ортиб кетди.

А. Тўраев фотоси.

4.550 МИНГ ТОННА УЧУН

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 2 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалиги планига нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машина терими: Бир кунда	Шу жумладан машина терими: Мавсум бошидан
ҚАШҚАДАРЁ	0,59	124,32	1,00	98,08
СИРДАРЁ	0,46	120,28	0,11	124,07
АНДИЖОН	0,55	107,29	0,59	129,45
НАМАНГАН	0,57	106,53	1,06	163,86
ТОШКЕНТ	0,25	104,86	0,11	108,23
Фарғона	0,56	95,80	0,30	105,65
Сурхондарё	0,84	89,40	0,42	78,35
Бухоро	0,74	87,54	0,16	75,17
Самарқанд	1,14	78,89	1,28	81,81
Хоразм	1,11	75,15	1,66	65,12
ҚҚ АССР	0,94	70,55	0,98	67,00
Республика бўйича:	0,70	96,23	0,63	102,00
Шу жумладан ингичка толали пахта				
ҚАШҚАДАРЁ	1,13	109,66		
Сурхондарё	1,26	75,49		
Бухоро	1,16	74,31		
Республика бўйича:	1,29	88,30		

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ!

Наманган областининг меҳнаткашлари КПСС XXIV съездининг қарорларини бажара бориб ва ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олишга тайёрланиб, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илғорлари қурултойида олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари, 2 ноябрда, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 55 йиллиги арафасида бажардилар.

Республика хирмонига 400 минг тонна пахта топширилди, бу пахтанинг 95,6 проценти биринчи сортларга қабул қилинди. Областда ҳар гектар ердан олинган ҳосилнинг ўртача миқдори 29,4 центнер бўлди.

Учқўрғон, Тўрақўрғон, Чуст, Поп, Уйчи, Задарё, Янгиқўрғон районларининг пахтакорлари областнинг ана шу улкан ғалабасига катта ҳисса қўшдилар.

Поп районидаги Ленин номли колхоз, Задарё районидаги «Гигант» колхози, Янгиқўрғон районидаги «Октябрь» ва «Шарқ юлдузи», Тўрақўрғон районидаги «Намуна», Уйчи районидаги Ленин номли колхозларда ҳар гектар ердан 35—40 центнердан пахта териб олинди.

Терим машиналарининг ғоят унумли ишлаганлиги муваффақиятни таъминлаган энг муҳим омил бўлди. Терим машиналари ҳосил йиғим-теримини илгари мисли кўрилмаган тез суръатлар билан олиб бориш имконини берди. Пахта терадиган машиналарда 240 минг тоннадан ортиқ пахта териб олинди. Бу эса топширилган бутун пахтанинг 60 процентини ташкил этади. Машинада пахта териш плани 164 процент бажарилди. Областда ҳар бир машинада ўрта ҳисобда 115 тонна, Учқўрғон ва Поп районларида эса 125—138 тоннадан пахта терилди.

Задарё районидаги хўжаликларда бутун пахтанинг 94 проценти, Учқўрғон районида 81 проценти ва Поп районида 70 проценти машиналарда териб олинди. Задарё районидаги «Гулбоғ» совхози, «Правда», Ильич номли, «Гигант» колхозлари, Учқўрғон районидаги «Янгиобод» колхози, Ленин номли совхоз йиғим-теримни механизациялаштиришда янада юксак натижаларга эришдилар. Улар пахта ҳосилининг 95—97 процентини машиналарда териб олдилар.

250—300 тоннадан ва бундан ҳам кўпроқ пахта терган «Зангори кемалар»нинг дарғалари зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар. Булар орасида «Украина» совхозидан З. Ҳасанова, М. Юсупов, «Гулбоғ» совхозидан Ш. Хўжаев, Чуст районидаги «Москва» колхозидан Н. Мубоширов, Учқўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозидан Т. Ортиқов ва бошқа кўп кишилар бор.

Бу ғалаба колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларининг фидокорона меҳнати туфайли, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг пахтачиликни техника билан кўпроқ таъминлаш ва янада юксалтириш тўғрисида ҳамиша қилаётган ғамхўрлиги ва жуда катта ёрдами туфайли қўлга киритилди.

Наманган область қишлоқ хўжалик ходимлари мамлакатимиздаги пахтакор республикалар партия-хўжалик активининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қатнашган йиғилиши қарорларини бажара бориб, юбилей йилида Ватанга 430 минг тонна «оқ олтин» топширишга, кузги-қишки тадбирларнинг ҳаммасини ўз вақтида ва тўла ҳажмда бажариб, келгуси йилда мўл ҳосил етиштириш учун мустаҳкам негиз яратишга аҳд қилдилар.

ЮБИЛЕЙГА ПИОНЕРЛАР САЛЮТИ

Еттинчи Бутуниттифоқ анъанавий пионерлар слёти В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкентдаги филиали ёнида тантанали саф тортиш билан бошланди. Барча иттифоқдош республикаларнинг мактаб ўқувчилари Тошкент пионерлари ҳузурига меҳмон бўлиб келишди.

Бу йил Бутуниттифоқ слётини ўтказиш шарафига Тошкентдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-мактаб муяссар бўлди. Бу мактаб пионерлари мамлакатдаги кўпгина интернационал дўстлик клублари билан тез-тез хат ёзишиб турибди.

Бутуниттифоқ слёти қатнашчиларига катта ва мароқли программа ташкил этилди. Улар пахтакорлар ҳузурида, пионер саройларида меҳмон бўлишади, Ҳамза номли театр артистлари билан учрашади, Тошкент бўйлаб экскурсия қилишади.

ХАЛҚНИНГ МУҚАДДАС ИШИ

ЎЗБЕКИСТОННИНГ МАДАНИЯТ АРБОБЛАРИ — СОВЕТ ТИНЧЛИК ФОНДИГА ЁРДАМ БЕРУВЧИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА КОМИССИЯСИ АКТИВЛАРИНИНГ БАЁНОТИ

Шу кунларда бутун дунё Ҳинди-Хитойдаги воқеаларни зўр эътибор бериб кузатиб турибди. Вьетнамдаги ва умуман Ҳинди-Хитойдаги вазият прогрессив инсониятни ҳамон ғоятда ташвишлантирмоқда.

Барча мамлакатларнинг тинчликсевар кучлари АҚШ ҳукуматидан Вьетнамдаги урушни тугатиш ва тинчлик ўрнатиш мумкин бўлиши учун Қўшма Штатлар билан Вьетнам Демократик Республикаси ўртасида эришилган битим дарҳол бажарилишини қатъий талаб қилмоқдалар.

Совет халқи курашаётган Вьетнам, Лаос ва Камбоджа халқларига ўзининг қардошларча бирдамлиги, илҳомбахш меҳнати ҳамда дўст мамлакатларнинг буюртмаларини барвақт бажариш, шунингдек тинчлик фондига моналар ажратиш билан беғараз ёрдам бериб, ўзининг интернационал бурчини шараф билан бажо келтирмоқда.

Барча совет кишилари сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам қаҳрамон Вьетнам халқига, Лаос ва Камбоджанинг мард ватанпарварларига чуқур хайрихоҳлик ва дўстлик ҳис-туйғулари билан қараб империалистларнинг Ҳинди-Хитойдаги кирдикорларини дарғазаб бўлиб қораламоқда. Урушларнинг даҳшатларини ва оқибатларини биз яхши биламиз. Ватанимиз учун олиб борилган қийин жангларда ҳалок бўлган оталар, фарзандлар ва ака-укаларнинг хотираларига садоқат, ҳаддидан ошган ҳарбийларга қаттиқ нафрат, ер юзида тинчликни сақлашга маҳкам бел боғлаш ҳар биримизни тинчлик ҳаракатида шахсан қатнашувга даъват қилмоқда.

Совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбияланган Ўзбекистон меҳнаткашлари совет кишиларининг хоҳиш-иродаси билан тузилган ҳамда озодлик ва мустақиллик учун курашчиларни, империалистик агрессия қурбонларини моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлашга даъват этилган совет тинчлик фондининг фаолиятини қизғин маъқулламоқдалар. Совет тинчлик фонди маблағларини тўлдиришда ишчилар ва пахтакорлар, олимлар ва ўқувчи ёшлар билан бир қаторда Ўзбекистон маданияти ходимлари ҳам актив қатнашмоқдалар.

Республикада театр, концерт ташкилотлари, бадиий ҳаваскорлик коллективлари спектакллар ва концертлар қўйиб, ундан тушган маблағни совет тинчлик фондига ўтказишлари каби хайрли бир иш одат бўлиб қолган.

Совет Ўзбекистони маданияти арбоблари тинчликни ҳимоя қилишдек олижаноб мавзуга, Ҳинди-Хитой ватанпарварларининг қаҳрамонона курашига кўпгина китоб, спектакль, фильм ва асарлар бағишладилар.

Биз барча маданият ходимларига мурожаат қилиб, Ҳинди-Хитой озодлиги ва мустақиллиги ҳимоячиларини маънавий ва моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлашда бундан буён ҳам актив қатнашмоққа даъват этамиз.

Сора ЭШОНТЎРАЕВА, совет тинчлик фондига ёрдам берувчи Ўзбекистон республика комиссиясининг раиси, СССР халқ артисти; **Олим ХЎЖАЕВ**, СССР халқ артисти; **Аҳмад ЖАББОРОВ**, музикашунос; **Комил ЯШИН**, Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси; **Раҳим АҲМЕДОВ**, Ўзбекистон ССР халқ рассоми; **Зульфия ИСРОИЛОВА**, Ўзбекистон ССР халқ шоираси; **Асқад МУХТОР**, ёзувчи; **Мукаррама ТУРҒУНБОЕВА**, СССР халқ артисти; **Галия ИЗМАЙЛОВА**, СССР халқ артисти; **Мухтор АШРАФИЙ**, композитор, СССР халқ артисти; **Ҳамид ҒУЛОМ**, ёзувчи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби; **Галина ЗАГУРСКАЯ**, СССР халқ артисти; **Собир МУҲАМЕДОВ**, киносценарийчи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби.

СССР 50

Пойтахтимиз саноат корхоналарида байрам олди вахтасида меҳнат қилаётган илғор ишчилар кўплаб топилади. Суратларда: 1. Химия-фармацевтика заводининг меҳнатсевар ишчиси Гуля Муси на. У беш йиллик план топшириқларини 4,5 йилда бажаришга сўз берган. Ҳозир келгуси йил ҳисобига меҳнат қиляпти. 2. Нина Михалина подшипник заводининг ролико-сепаратор цехида меҳнати билан обрў-эътибор топган, камтарин ишчилардан. У кунлик нормасини 130-140 процент бажаряпти.

И. Глауберзон ва Ж. Тўраев фотолари.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

КОММУНИСТЛАР АКТИВЛИГИ

КПСС XXIV съезди кўрсатмалари ҳамда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРдаги Қарши чўлини суғориш ва ўзлаштириш соҳасидаги ишларни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини изчиллик билан амалга ошираётган «Каршистрой» бошқармасининг кўп минг кишилик коллективи кўпгина муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Бошқарма партия комитети энг қийин ва мураккаб шароитларда ҳам канал трассаси ҳамда иншоотларда ишни намунали ташкил этмоқда. Коммунистлар ҳамма ерда ҳам авангардлик қилаётирлар. Партия ташкилотининг омма билан мустаҳкам алоқада иш олиб бораётгани, уларни янги ютуқларга сафарбар этаётгани натижасида ойлик ва квартал топшириқлари мунтазам ошириб бажарилаётир.

«Каршистрой» бошқармаси ташкил этилганидан бери шу йилнинг октябрь ойигача 358 миллион сўмлик капитал маблағлар ўзлаштирилди. Жумладан, 285,5 миллион сўмлик қурилиш монтаж ишлари бажарилди. Қарийб 200 миллион сўмлик ҳажмдаги асосий фондлар ишга туширилди. Қарши даштини ўзлаштириш борасида турли иншоотларда 1 миллион 150 куб метр бетон, 195 минг куб метр темир-бетон ишлари амалга оширилди. Бир пайтлар эл таъбири билан айтганда одам юрса оёғи, қуш учса қаноти куядиган Қарши чўлларида шаҳар типидаги бир неча замонавий поселкалар қад кўтарди. Кўплаб коллекторлар қазилди, ёпиқ зовурлар қурилди.

Шу йилнинг тўққиз ойи мобайнида бошқарма бўйича ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 13 миллион 644 минг сўмлик иш ортиқ бажарилди. Бошқарма маъмурияти ва партия ташкилоти чўлқуварларнинг диққат-эътиборини Қарши магистрал канали ва канал бўйлаб қурилаётган олтита ноёб насос станциялари, келгуси йилда чўлнинг бир қисмига обиҳаёт бахш этадиган Ульянов номли канал, йиғма темир-бетон ишлаб чиқарадиган завод ҳамда даштда янги-янги совхозлар қурилишини тезлатишга қаратмоқдалар. Бу иншоотлар Қарши чўлини ўзлаштиришдаги ҳал қилувчи объектлардир.

«Каршистрой» бошқармаси партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган IV конференциясида Қарши чўлида олиб борилаётган улкан қурилишларда эришилаётган ютуқлар мароқ билан тилга олинди, олдда турган вазифалар батафсил таҳлил қилинди. Конференцияда партия комитетининг секретари С. Усмонов ҳисобот доклади қилди. Докладчи ва музокарада сўзга чиққан коммунистлар қисқа вақт ичида партия ташкилоти сафининг ўсгани, унинг сифат состави анча яхшиланганини алоҳида қайд этдилар. КПСС XXIV съездидан сўнг ўтган давр мобайнида бошқарма партия ташкилоти ҳаётида катта ўзгаришлар содир бўлди. Коммунистларнинг активлиги, ташаббускорлиги ва авангардлик роли оширилди. Ҳозир бошқарма партия комитети ҳисобида 54 та бошланғич партия ташкилотларига уюшган 1089 коммунист бор. Бошланғич партия ташкилотлари чинакам тарбия ўчоғи бўлиб қолмоқда. Ёш коммунистларни тарбиялаш, уларнинг таклиф ва мулоҳазаларини диққат билан ўрганиш, активлигини ошириш борасида кўпгина ибратли ишлар қилинмоқда.

Бошқармадаги барча бошланғич партия ташкилотларида партия ҳужжатларини алмаштиришга қизғин тайёргарлик кўриляпти. Яқинда бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинари бўлиб ўтди. Коммунистлар бу муҳим сиёсий-ташкилий тадбирга партия сафларини янада мустаҳкамлаш, унинг сифат составини яхшилаш омили деб қарамоқдалар. Бошқарма партия комитети асосий диққат-эътиборни КПСС Марказий Комитети Май пленуми қарори асосида ташкилий-партиявий, ғоявий-тарбиявий ишлар савиясини янада оширишга қаратмоқда.

Ўтган ўқув йилида партия ва комсомол сиёсий маорифи системасида 45 та сиёсий мактаб ва назарий семинарлар иш олиб борди. Янги ўқув йилида бошқарма бўйича бу мактаб ва семинарлар сонини янада кўпайтириш ва уларга 800 дан ортиқ коммунист, 300 комсомол аъзоси ҳамда 300 партиясиз активни жалб қилиш кўзда тутилган.

Бошқармада СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақа авж олдирилган, 8 мингдан ортиқ қурувчи механизатор ва инженер-техник ходимлар ўз зиммаларига юксак мажбурият олиб ишламоқдалар.

Бошқармада ўзининг ҳалол меҳнати билан обрў қозонган кишилар кўп. Улар энг мураккаб шароитларда ҳам чўлда чинакам коммунистик меҳнат намунасини кўрсатиб ишлаётирлар. 2-қурилиш монтаж бошқармасининг дурадгорлар бригадаси бошлиғи Алексей Дробний, бетончилар бригадасининг бошлиғи Худойқул Шойимов, 13-механизациялашган ишлар бошқармасининг бульдозерчилари Усмон Абдиев, Ҳақназар Ҳазратқулов, Қулсоат Абдуллаев, 10-механизациялашган ишлар бошқармаси экскаваторчилар бригадасининг бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ниёз Тоштемиров, 9-қурилиш-монтаж бошқармасининг моҳир экскаваторчиси Александр Бабийчук ва бошқалар ана шулар жумласидандир.

Конференцияда доклад юзасидан музокарада сўзга чиққан «Промжилстрой» трестининг бошлиғи Б. Чаркин, автотранспорт бошқармасининг бошлиғи А. Набиев, 7-қурилаётган корхоналар дирекциясининг бошлиғи С. Азизов, 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг бошлиғи Т. Эргашев ўртоқлар ютуқлар билан бирга бир қатор камчиликларга йўл қўйилаётганини айтдилар. Баъзи қурилиш-монтаж ташкилотлари саноат корхоналари, автотранспорт хўжаликлари ва савдо, умумий овқатланиш корхоналари ишида жиддий нуқсонлар бор. Бошқармада капитал қурилиш самарадорлигини ошириш, сифатини яхшилаш, материаллардан, моддий ресурслардан ўз ўрнида фойдаланиш талаб даражасида эмас. «Промжилстрой» тресті составидаги тўққизта қурилиш-монтаж ташкилотидан тўрттаси тўққиз ойлик планни бажаргани йўқ. 7- ва 9-кўчма механизациялашган колонналарда эса тўққиз ойлик топшириқ атиги 60-71 процент қилиб бажарилди, холос. Кадрларнинг қўнимсизлиги кўпайиб кетган. Бошланғич партия ташкилотлари кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш иши билан мунтазам шуғулланаётгани йўқ.

Конференцияда «Каршистрой» бошқармаси партия комитетининг янги состави сайланди.

Конференцияда Қарши даштини ўзлаштиришдек қутлуғ ишда коммунистларнинг ролини янада ошириш, активлигини кўтариш ҳамда қурилиш иншоотларида ҳамма ишни партия ва ҳукуматимиз қўяётган талаблар даражасида ташкил қилиш энг муҳим вазифа эканлиги қайд қилинди.

П. ҒАДОЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИДЕОЛОГИЯ ФРОНТИНИНГ ЖАНГЧИЛАРИ

ТАРАДДУД

Бу йил Фарғона область, Ленинград районида 154 жойда икки йиллик иқтисодий мактаблар ташкил этилиб, бу мактабларда 4710 нафар тингловчи иқтисодий билим олади. Машғулотларни ҳар томонлама пухта ҳозирлик билан бошлаш мақсадида катта тайёргарлик ишлари олиб борилаётир. Машғулот ўтказиладиган бинолар барвақт ажратилиб кўргазмали қуроллар ҳозирланиб қўйилди.

Яқинда район марказида икки йиллик иқтисодий мактабларнинг пропагандистлари учун семинар ўтказилди. Семинарда 154 нафар пропагандист иштирок қилди. Улар иқтисодий билимнинг форма ва методларига доир лекция ва докладлар тингладилар.

Қ. ТУРСУНОВ.

АГИТАТОР ДАЛА КЕЗАДИ

Сирдарё область Гулистон районидаги «Октябрь» колхозида В. В. Маяковский номидаги 13-ўрта мактаб ўқитувчиси Қ. Хўжаназарованинг номини ҳурмат билан тилга олишади. Буннинг боиси бор, албатта. Қ. Хўжаназаров ўзининг дарсдан ташқари вақтини далада — пахтакорлар орасида ўтказади. Уларга турли темаларда лекция ўқиш билан бирга «Жанговар варақа» чиқаришда ҳам яқиндан ёрдам беради. Унинг «Беш йиллик вазифалари», «Мактаб ва оила», «Пахтадан нималар олинади» каби актуал темаларда ўқиган лекциялари колхозчиларда катта таассурот қолдирди.

Бу йил «Октябрь» колхоз аъзолари 1240 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнердан, жами 4 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга сўз берганлар. Олинган ана шу мажбуриятни шараф билан бажариш учун бор имкониятлар ишга сафарбар этилган. Ялпи ҳосилнинг 80 проценти «зангори кема»ларда териб олинади. Раҳмон Усмонов, Башоратхон Тўлажонова каби «зангори кема» капитанлари мавсумда 180 тоннадан «оқ олтин» теришга аҳд қилганлар. Ҳозир уларнинг терган пахталари 100 тоннадан ошиб кетди. Уларнинг бундай илгарилаб боришида ахборотчилар яқиндан кўмаклашмоқдалар. Ҳозирги пайтда колхозда агитатор, сиёсий ахборотчи, сиёсий ташкилотчилардан 62 кишини, лекторлардан 20 кишини ўз атрофига уюштирган тўртта агитпункт жойларда фаол иш олиб боряпти. Колхоздаги саккизта далачилик бригадаларида қурилган янги типовой дала шийпонлари дид билан безатилган. Шийпонлар колхозчининг иккинчи уйига айлантирилган.

Колхозчилар орасида агитация ишларини олиб боришда Қўзибой Хўжаназаров билан бирга Чапаев номли 13-ўрта мактаб директори Ойдин Ниёзова, 40-ўрта мактаб директори Абдураим Юсупов, «Октябрь» колхози партия ташкилотининг секретари Асфанди Шавкатовларнинг ҳам умум ҳиссалари бор.

А. ТУХТАСИНОВ.

САМАРАДОРЛИК

Андижон ёғ-мой комбинатида кадрларга иқтисодий таълим беришнинг беш йиллик плани ишлаб чиқилган. Мазкур планга мувофиқ 500 киши икки потокда таълим олмоқда.

Ҳар ишда ташаббускор коммунистлар ўқишда, олган билимларини меҳнат фаолияти билан уйғунлаштиришда намуна бўлмоқдалар. Ўз иқтисодий билимини тинмай ошираётган К. Пардабоев, С. Красова, М. Болотин ва Р. Ғайнуллин ўртоқлар ёғни дастлабки тозалаш юзасидан киритган таклифлари туфайли йилига 10 минг сўм тежаб қолинадиган бўлди.

Тажрибали мутахассислар — тингловчилардан С. Тадевосьян, П. Раҳимбердиев, А. Дедов ва В. Авдеевалар жорий этган дистанцион клубни электр билан қизитиш усули республика ёғ саноати учун янгиликдир.

Комбинат партия ташкилоти иқтисодий ўқувнинг самарадорлигини оширишга алоҳида аҳамият бермоқда.

Б. УБАЙДУЛЛАЕВ.

«Совет Ўзбекистони»га жавоб берадилар

«ҚАНОТЛИ ДЎКОНЛАР»

Газетамизнинг шу йил 11 сентябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган фельетонга қуйидаги жавоблар олинди:

Фельетон Тошкент область партия комитетининг бюросида муҳокама қилинди. Унда келтирилган фактлар тўғри деб эътироф этилди. Далада кўчма савдони яхши ташкил этмаганлиги ва автолавкалардан нотўғри фойдаланишга йўл қўйганлиги учун Юқори Чирчиқ район матлубот жамияти правлениеси раисининг ўринбосари Ғ. Йўлдошевга ҳисоб карточкасига ёзиш шарти билан виговор эълон қилинди ва у ишдан олинди.

Урта Чирчиқ, Пискент район партия комитетларига ўзларининг бюро мажлисларида меҳнаткашларга савдо хизмати кўрсатишнинг аҳволи, матлубот жамиятлари коллективлари томонидан олинган мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги ва пахта йиғим-терими даврида кўчма савдони ташкил этиш ҳақидаги масалани муҳокама қилиш, кооператив ташкилотларининг раҳбарлари М. Файзиев, Д. Мальцевларнинг вазифасида қолиш-қолмаслиги масаласини ҳал этиш; Калинин район партия комитетига эса район матлубот жамияти правлениесининг раиси Р. Муҳамедовни партия жавобгарлигига тортиш топширилди.

Область матлубот жамияти правлениесининг раиси З. Тошхўжаев ва унинг савдо бўйича ўринбосари М. Худойбердиевлар пахта йиғим-терими даврида савдо хизмати кўрсатишни ташкил этиш учун жавобгар эканликлари ҳақида огоҳлантирилдилар.

Район партия комитетлари ва район ижроия комитетларига обком бюросининг шу масала юзасидан қабул қилган қарорини муҳокама қилиш ва колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, пахта тайёрлаш пунктларининг ходимлари, шаҳарларнинг теримда қатнашаётган аҳолисига савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш ҳамда мавжуд камчиликларни дарҳол бартараф этиш чораларини кўриш таклиф этилди.

«Узбекбирлашув» правлениеси мажлисида фельетонни муҳокама қилиш юзасидан қабул қилинган қарорда газета танқиди мутлақо тўғри деб эътироф этилди ва Тошкент областидаги айрим кооператив ташкилотлари автолавкалардан масъулиятсизлик билан нотўғри фойдаланганликлари қораланди. Қорақалпоғистон республика ва область матлубот жамиятлари правлениеларига фельетонни ўз мажлисларида муҳокама қилиш, барча районларда автолавкалардан қандай фойдаланилаётганлигини текшириб чиқиш, уларни бевосита далада ишлаётганларга савдо хизмати кўрсатишга жалб этиш ҳақида кўрсатма берилди. Пахтакорларга хизмат кўрсатишга ажратилган автолавкалардан нотўғри фойдаланаётган савдо ходимлари ва кооператив ташкилотларининг раҳбарларига нисбатан то ишдан олиб ташлашгача қатъий чора кўриш таклиф этилди.

Тошкент область матлубот жамияти правлениесининг мажлисида пахта териш ва тайёрлашда банд бўлган аҳолига савдо хизмати кўрсатишни қониқарсиз ташкил этганлиги ҳамда автолавкалардан нотўғри фойдаланилганлиги учун Янгибозор қишлоқ матлубот жамияти правлениесининг раиси Л. Сайдаметова вазифасидан бўшатилди. Пискент район матлубот жамияти правлениесининг раиси К. Абдуллаева, Орджоникидзе район матлубот жамияти правлениеси раисининг ўринбосари Б. Ғиёсовларга қаттиқ виговор эълон қилинди ва улар юқоридаги аҳвол яна такрорланса то ишдан олиб ташлашгача қатъий чора кўрилиши ҳақида огоҳлантирилдилар.

Зафар сатрлари

ОЗАРБАЙЖОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ЖАСОРАТИ

Озарбайжон пахтакорлари пахтакор республикалар партия хўжалик активининг Тошкентда ўтказилган йиғилишида СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажардилар. Давлатга 430 минг тонна — пландаги топшириқдан 85 минг тонна кўп ва бултурги йилдагидан 55 минг тонна кўп пахта сотилди.

ҚОЗОҒИСТОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ЮТУҒИ

Қозоғистон қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари партия XXIV съездининг қарорларини бажара бориб ва СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашиб, пахта етиштиришни кўпайтириш ва тайёрлашда катта муваффақиятларга эришдилар.

Республика колхоз ва совхозлари йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказдилар ва пахта сотиш юзасидан халқ хўжалик плани ҳамда социалистик мажбуриятларини барвақт бажардилар. Давлат тайёрлаш пунктларига 284 минг тонна пахта келтирилди.

ТОЖИКИСТОН ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

Тожикистон ССР қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС XXIV съездининг қарорларини бажара бориб, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб мўл сабзавот, картошка, ҳўл мева етиштирдилар ҳамда шу маҳсулотларни сотиш планларини ошириб бажардилар.

Давлатга 99 минг тонна сабзавот, 31 минг тонна картошка, 52 минг тонна ҳўл мева топширилди.

ҒАЛЛА — ВАТАНГА

Калуга, Владимир, Калининград, Псков ва Ярославль областларининг қишлоқ хўжалик меҳнатчилари Улуғ Октябрнинг 55 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўриб, ҳосил ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан ўтказдилар ҳамда ғалла қабул қилиш пунктларига халқ хўжалик планида кўзда тутилганига нисбатан анча кўп дон элтиб бердилар.

Калуга областининг ғаллакорлари давлат омборларига 68 минг тонна, Владимир областининг ғаллакорлари 54 минг тонна, Калининград областининг ғаллакорлари 50 минг тонна, Псков областининг ғаллакорлари 49 минг тонна, Ярославль областининг ғаллакорлари 45 минг тонна дон тўкдилар.

Хабаровск ўлкасининг, Вологда, Кострома, Ленинград ва Новгород областларининг деҳқонлари ҳам давлатга дон сотиш халқ хўжалик планларини ошириб бажардилар.

ҚИШЛОҚ ҚУРУВЧИЛАРИГА — БУТУНИТТИФОҚ БАЙРОҒИ

АНДИЖОН, 31 октябрь. (ЎзТАГ мухбири). 1972 йил учинчи кварталидаги иш якунларига кўра «Андижаноблколхозстрой» трестига СССР Министрлар Совети билан ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи бериладиган бўлди. Трест коллективи 10 та мактаб, 8 та болалар боғчаси қурди, шунингдек кўп миқдорда чорвачилик бинолари, омборлар барпо қилди, ғишт заводини ишга туширди. Қурилиш-монтаж ишлари программаси 106 процент бажарилди.

ГАЗЕТАЛАР САҲИФАЛАРИДА

«КОММУНА»НИНГ ИБРАТЛИ ИШИ

Совет Социалистик Республикалар Иттифоқи граждани! Бу юксак номга сазовор бўлган ҳар бир совет граждани қалби нақадар зўр фахрланиш ҳис-туйғулари билан тўлиб тошади. Бу улуғ сўз ҳозир янги мазмун билан тўлган. Илк марта қўлига паспорт олиб, ўзини СССР гражданиман, деб атайдиган инсон жамият олдида янги масъулият ҳис этади. Фарғона областида чиқадиган «Коммуна» газетасининг яқинда берилган сонида ана шу ҳис-туйғу, юксак масъулият ва бурчга садоқат ўз аксини топди. «Совет Иттифоқи гражданиман» деган умумий сарлавҳа остида Қўқондаги ип-йигирув, пайпоқ тўқув комбинати инженери Л. Пришчениннанинг «Яхши фазилат», Фарғона районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Х. Нишоновнинг «Ер ва деҳқон», шунингдек Бағдод райони меҳнат ветеранлари советининг раиси М. Қобилов, Ўрта Осиё темир йўли Фарғона бўлими локомотив бўлинмасининг бошлиғи Ғ. Обиддинов, Марғилон ипак комбинати тўқувчиси, республика Олий Советининг депутати С. Воробьёва ва бошқаларнинг совет кишисининг бунёдкорлиги, Ватанга садоқати, бурч ва масъулияти акс эттирилган мақолалари ёритилган. Газетада шу мавзуда шеърлар, ранг-баранг фотосуратлар ҳам босилган.

«Коммуна» газетаси СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги олдидан «Совет Иттифоқи гражданиман» деган мавзуда қўш саҳифа бериб ибратли иш қилган.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахта»сига ёзилади:

Чуст райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Каримов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Мамажонов** район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Иброҳимов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Тошхўжаев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Болтаев**).

Урта Чирчиқ райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Аҳмедов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Назаров**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Мирёқубов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Жиянбоев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Отақулов**).

Ўзбекистон райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Пайғомов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Қодиров**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Мираҳмедов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Мишетьян**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Раҳимов**).

Янгиқўрғон райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Турсунқулов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Тўйчибоев**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Умурзоқов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Герасимов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Жўраев**).

Бекобод райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Мақсумов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ҳатамов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Чолаков**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Султонов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Тожиев**).

Ленинград райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ҳайдаров** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Исмоилов** район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Раҳматуллаев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Қулматов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Жўрабоева**).

Задарё райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Тожибоев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Йўлдошев**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Қўлдошев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ли**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Убайдуллаева**).

Бўка райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Эгамбердиев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Қодиров**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Содиқов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Парамонов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Жўраев**).

ОНА ВА БОЛАЛАР ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

Ўзбекистон акушерлик-гинекологларининг 1 ноябрда Тошкентда очилган биринчи съездида Совет давлатининг оналик ва болаликни муҳофаза қилиш тўғрисидаги жуда катта ғамхўрлигини исботловчи рақамлар ва бошқа фактлар келтирилди. Республика соғлиқни сақлаш министри профессор Қ. С. Зоиров «Ўзбекистонда акушерлик-гинекология ёрдамининг аҳволи ва уни яхшилаш йўллари» тўғрисида доклад қилди. Министрликнинг бош акушер-гинекологи, медицина фанлари кандидати Р. И. Степанянц Ўзбекистонда ҳомиладор аёллар, чақалоқларга ихтисослаштирилган медицина ёрдамини ривожлантириш тўғрисида доклад қилди. Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг секретари, медицина фанлари кандидати Н. М. Маҳмудова хотин-қизларнинг меҳнат шароитини яхшилаш, уларнинг соғлиғини муҳофаза қилиш ва меҳнат қобилиятини оширишда касаба союзларининг роли тўғрисида гапирди. Бошқа мавзуларда ҳам доклад ва ахборотлар тингланди.

Съездда Москва, Ленинграддан ва иттифоқдош республикалардан келган меҳмонлар — мутахассислар ҳам қатнашмоқда.

(ЎзТАГ).

Газетанинг ўн мингинчи сони

Бухоро, 2 ноябрь. (ЎзТАГ). Бугун «Советская Бухара» область газетасининг ўн мингинчи сони чиқди.

Газетанинг юбилей сонида Бухоро область партия комитети ва область ижроия комитетининг табрикномаси, газетхонларнинг самимий дўстона истаклари эълон қилинган.

Шаҳар жамоатчилиги вакилларининг тантанали йиғилиши газета юбилейига бағишланди.

Республикамизнинг йирик саноат марказларидан бири Олмалиқ шаҳрининг маданий қиёфаси кун сайин гўзаллашиб боряпти. Шаҳарнинг Ленин номли марказий кўчасидаги кўп қаватли уйнинг биринчи қаватида «Китоблар уйи» очилди. Суратларда: «Китоблар уйи» ва унинг бўлимларидан бири тасвирланган.

И. Глауберзон фотоси.

Ёзувчи ён дафтаридан

ФИДОКОР КИШИЛАР

Қўшнинникига келган шаҳарлик меҳмоннинг оғзидан чиқиб кетди:

— Бу йил пахта заб бўпти-да!

Табиатан ҳушфеъл, доим очиқ чеҳра юрадиган Ислом ака ялт этиб меҳмонга қаради. Чап кўзининг аллақаери пирпираб кетди. Кейин салмоқлади:

— Бўлгани йўқ, меҳмон иним, бўлдирдик. Ўзи гуллаб, ўзи пишадиган у тоғдаги дўлана. Буни пахта дейдилар, пахта. Бир йил — ўн икки ой фикри-зикрингни ўзига парвона қилмаса асли ҳисобмас. Ерини майдалаб молалаб, чигитни саралаб сепганмиз. Қўш қулоқ бўпти, тупиқ туғул барги ҳисобда, кўсагини-ку сўрамай қўя қолинг. Орасида пайдо бўлган ўт кўзимизга фронтдаги фашистдан ҳам хунук кўринган.

Бригадир Ислом аканинг бу гаплари на писанда, на неккайиш эди. Бу ифтихор. Бу кийик гўшти рангидаги ним қора тупроқни жондан севган, унинг саҳий ноз-неъматидан меҳнати ва садоқати туфайли баҳраманд бўлган, обрў орттирган, ёру-дўстлари қаторида бошини тик кўтариб юрган, сарфлаган меҳнатини керагича эъзозлай билган кишининг ифтихор ва заҳматининг посбонлиги эди.

Бу йил ҳам унинг ошиги яна олчи турди. Ўтган йилги меҳнатининг эсдалиги — остидаги «Москвич». Кўчани тўлдириб, тойчадек кишнаб юрибди.

Баҳорнинг тажангроқ келиши, ёзнинг иссиқдан хасислик қилиши Ислом аканинг кўнглига сал соя ташлаб ўтган эди, йўқ, ёмон бўлмади, ҳар ғанимат кунни эмас, соатни авайлади. Меҳнати самарасини кўрсатди. Ана шу «ғалатироқ» ёзнинг ўзига яраша тадбир кўрди. Шунча йил мобайнида орттирган тажрибасини саралаб қўллади. «Чигитнинг ниш уриб чиқишини эшитадиган, ғўза билан суҳбатлашиб, дардини биладиган», қачонлардир илмий ходим бўлган колхоз раиси Исмоил Шубладзе билан маслаҳатлашиб турди. Колхоз партия ташкилотчиси Олтиев Холбек Ислом аканинг бу куйди-пиштилигини кўриб «ниятингиз ёр бўлсин» деди ва турли рисолалар билан таъминлаб борди.

Пок ва ҳалол кишининг нияти тез рўёбга чиқади дейишади. Ислом ака ҳам шундай кишилардан эмасми, кузи чакки бўлмади. Наинки, колхозда, ҳатто районда лочинлардан бўлиб, режадаги маррага ҳаммадан олдин етди. Бундоқ қараса, дала «тила тилаганингни» деб турибди. Ислом ака қўшимча мажбурият олди. Уни ҳам ўша илк ҳафта шижоати билан дўндириб ташлади.

— Э, биродар — деди правлениега кириб бориб, — шу мажбурият олишда сал хатога йўл қўйибман. Ижозат этинглар, шу хатойимни тузатай.

У яна қўшимча мажбурият олди. Мана бугун унинг ҳар гектардан олган центнери 50 га етиб қолди. Далада эса, иш ҳамон авжида. Ҳамон Муслим Тафиев икки қаторли машинаси билан кунни-тунга, тунни тонгга улаб, ўз шогирди билан далада. Ҳозиргача у 180 тонна пахта тўкди. Бригаданинг чийратма ипдек пишиқ теримчи қизлари Сония Тоштанова, Фотима Комилова, Сабила Байрамовалар ундан хафа.

— Муслим ака, ҳеч инсофингиз йўқ! — деб кулишади, — бизга ҳам қолсин. Умид билан кузни кутганмиз.

Муслим ака «қолади, насибангга яраша қолади» деб тасалли беради. Қолганидан эса, қизлар норизо.

— Ҳа, майли, Муслим ака, шу қилганингизга эндиги йил машинага миниб бир сизнинг додингизни бермасак, асти ҳисобмас!

— Бемалол, минаверинглар, машиналар етади.

— Мен сизни мусобақага чақираман, билиб қўйинг. — дейди шаддод қиз Сония.

— Майли, синглим, бемалол.

— Ўшанда, ўзиб кетсак сиз ҳам гинг демайсиз. Хўпми?

— Хўп! Хўп, яхшилар.

Муслим ака машинасига янада ўрнашиб ўтириб, уфққа кўз тикади. Ер бир бутун, бригаданинг 60 гектар ери бир бутун. Фақат ўртасидан икки ердан бўлиб ўқ ариқ ўтади. Машинага мос. Қизлар ҳам унинг орқасидан суқланиб термулиб, пешоналарини чандиб боғлашади, мезон тушиб, барглари тўкилиб, чипор тусга кирган ғўзалар оралаб кетади. Бу ерда уларнинг «насибаси»га ярашаси бор.

Бу йил бригада 60 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил тўккан экан, бу тасодиф эмас. Ислом Алиев бошлиқ бригада йилдан-йил тадрижий равишда ҳосилни ошириб боряпти. Ўтган йил 37 центнердан топширган эди. Ундан аввалги йил ҳам чакки бўлгани йўқ. Бригада учун йилдан-йил ҳосил чўққисига интилишнинг табиий бир ҳолга кириши ҳам тасодиф эмас. Чунки колхоз ана шундай «қонуний» юксалишда.

Колхоз раиси Исмоил Шубладзе студентлигида колхоз раиси бўлишни хаёлига ҳам келтирмаган эди. У илмий ходимликни ният қилган эди. Халқ хўжалиги институтини битириб бир неча йил илмий ходим ҳам бўлиб ишлади. Ана шу йилларда дала сирини биладиган лочин раҳбарлардан кимнингдир кўзи унга тушиб қолди. Мана шунга ҳам салкам ўн йил бўляпти. У иш бошлаганда колхоз номини ўз аъзолари-ю, район миқёсидаги таалпуқли кишиларгина биларди. Ўртамиёна бир колхоз эди. Ахир ҳар гектаридан ниҳояти 16 центнердан пахта кўтарарди-да. Бўлмаса ери ёмонмас, ўзи ҳам шаҳардан ёки темир йўлдан унчалик узоқда ҳам эмас.

Исмоилни раисликка тавсия этган «лочинкўз раҳбар» адашмаган эди, Колхоз 1965 йилда 22, 1968 йилда 28, 1970 йилда эса 29 центнер, бу йил эса 40 центнерни қасд қилиб турибди. 20 октябрга келиб қўшимча мажбуриятини ҳам ўтаб, гектар бошидан 37 центнердан пахта топширди. План эса 130 процентдан ошиб кетди. Колхоз райондагина эмас, балки бутун областнинг ўзида ҳам энг илғорлар қаторига ўтиб олди. Бошқа хўжалик тармоқлари ҳам бармоқни ниш қилиб кўрсатгулик.

Оққўрғон район партия комитетининг биринчи секретари С. Тоиров республика йиғилишларидан бирида минбардан туриб «биз тошлардан, тошлоқлардан даромад оляпмиз» деганда райондаги ана шу «Москва» колхозини ҳам кўзда тутган эди. Колхоз ўз атрофидаги тепалик, ботқоқ, қамишзор ерлардан 200 гектардан ортиқ ерни ўзлаштириб бўлгач, бундоқ қараса, дарё бўйидаги тошлоқ, чуқурлик бекор ётибди. Бунинг ҳам эвини топди. Сув қўйиб, балиқ урчитди, четларига тол экди,йўл келтирди. Кўрибсизки, катта-кичик бўлиб 20 гектар ерда балиқ боқадиган ҳовуз пайдо бўлибди. Ўтган йил ана шу тошлоқдан 10 тонна хилма-хил балиқ олинди. Бу йил икки баравари мўлжал қилиб турилибди.

Ҳа, бу ташаббус шу колхознинг ўзидагина қолмади. Ҳозир бу атрофда унинг файзли ишидан намуна олганлар анчагина топилади.

Муваффақият кишини қанотлантириб юборади, зеҳнини очади, фикрини тиниқлаштиради, дейди донолар. Худди шундай Исмоил Муродовичнинг ҳам шу кунларда фикри-зикри очилган пайти. Унинг бир талай режалари ва тадбирлари борки, бунинг самарасина келажак кўрсатади.

Исмоил Шубладзега: — Ислом Алиевга ўхшаган бригадирдан яна борми, ёки ўзи биттами? — деб тегишдик.

— Ҳамма бригадирларимизда ҳам чумоли ғайрати, шер шижоати бор. Ҳаммаси ҳам ернинг берганини ортиб, бермаганини тортиб оладиганлардан.

Раис ҳақ. Колхозда билмаганни ўргатиш, бепарвони ғайратга келтириш, ўйинқароқни уялтириб тийиш, илғорни рағбатлантириш одат тусига кирган. Шунинг учун ҳам колхознинг бригадалари бирбиридан ортиқча фарқ қилмайди.

Ислом Алиевнинг мусобақадоши Турисбек Бектоев жуда вазмин одам. Саволингизга жавобни ерга қараб туриб беради, Бир неча йилдирки, бригадир.

— Ислом акага бу йил ҳам столмабсиз-ку? — десак,

— Ёшларининг ҳурмати! — деб кулади. Ёши уникидан икки-уч йил фарқ қилади, холос. Иккаласининг ери баробар, одам ҳам, Иккаласида ҳам иккитадан терим машинаси бор. Фақат ери бирбиридан олисроқ.

— Нима, ерда фарқ борми? — десак одатича ерга қараб миийигида жилмайди.

— Ер ҳам одамга ўхшайди. Бировда бешта бола, бировда тўртта... Ислом акада тажриба катта.

— Тажрибасизнинг гапини кўринг. Фақат 3—4 центнердан фарқ қилади, холос. Гектар бошига 45 центнердан топшириб қўйдилар. Бу кишининг хирмонига унчамунча одамнинг қараса бошидан дўпписи тушиб кетади.

Чиндан ҳам Бектоев чакки бригадир эмас. Бригаданинг 85 процент ҳосилини машинада териб олди. Механик-ҳайдовчи Файзулло Оқтоевнинг ўзи ҳозиргача 150 тоннадан ошиқ пахтани бункердан ағдарди. Бектоевнинг ҳам Рисой Шеримбетова, Ўлмас Исамуҳамедова, Эсонгул Абдуллаева, Заргул Абдукаримова каби мавсумда 5—6 тоннадан пахта терган бийрон қизлари бор, Анави янграётган ашула ўшаларникн. Раиснинг сўзига қараганда, бу хуш табиат захматкаш қизлар очилмаган кўсакларни ашула билан аллалаб, хандон урдириб, оппоқ тишларини кўрсатишга мойил этармиш. Бунга ишонса бўлади. Ширин сўз илонни инидан чиқарганида, наҳотки маъсума қизларнинг алласига кўракларнинг кўзи очилмаса. Очилади. Баралла очилади, мамнун бўлиб очилади.

Ҳа, ҳар кимнинг ниятига яраша бўлади. Меҳнатни жондан севган фидокор кишиларнинг эса нияти ҳамиша ҳалол ва покиза. Ниятингизга етинг, азаматлар!

ШУҲРАТ.

БУХОРО область Қизилтепа районидаги «Ғиждувон» бўрдоқичилик совхози коллективи чорва молларини кўпайтиришда ва уларни семиртиришда катта тажрибага эга. Суратда: совхоз директори Ҳаким Элов ва чўпон Шодмон Бўронов қўйларни кўздан кечирмоқдалар.

Б. Мўминов фотоси, (ЎзТАГ).

НАЗОРАТЧИЛАР КЕНГАШИ

Яқинда республика халқ контроли комитетида область халқ контроли комитетининг раислари ва ходимлари иштирокида кенгаш бўлиб ўтди. Кенгашда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини йиғиб-териб олиш ва тайёрлашни муваффақиятли ўтказиш вазифаларининг бажарилишини назорат қилиб боришда халқ контроли органларининг фаолияти кенг муҳокама қилинди. Кенгаш қатнашчилари ана шу мавзуда докладлар тингладилар, ўзаро тажриба алмашдилар. Кенгашда пахта йиғим-терими, шоли, сабзавот ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш, чорва қишловига пухта тайёргарлик кўриш, қишлоқ меҳнаткашларига савдо хизмати кўрсатишни янада яхшилаш ишларини назорат қилиб боришни кучайтириш юзасидан қўшимча тадбирлар белгиланди.

Кенгашда шунингдек Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VIII пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни намунали бажариш, кузги дала ишларини муваффақиятли якунлаш ва келгуси йил учун тайёргарлик кўриш ишлари устидан назорат ўрнатиш вазифалари ҳам белгиланди.

А. БУГЛАНОВ.

Қишловни намунали ўтказамиз

ЧОРВА — БОЙЛИГИМИЗ

Чорва—катта бойлик. Чорва аҳоли учун энг лаззатли таом манбаи. Чорва дегани қаймоқ, сут-қатиқ дегани. Чорва дегани гўшт, тухум дегани. Баъзи хўжалик раҳбарлари чорвага унча эътибор беришмайди. Чорвадан фойда ўрнига зарар кўраётган колхоз ва совхозлар бор. Бизда ундай эмас. Пахтага ҳам, чорвага ҳам бирдек қараймиз. Колхозимизда пахтачилик билан бирга чорвачилик ҳам тараққиётнинг ойдин йўлига чиқиб олган. Иккала тармоқ баравар юксалиб боряпти.

Халқ хўжалик пахта планини биринчилар қаторида уддаладик. 1100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 34 центнердан ҳосил олинди. Давлатга 3700 тонна уруғлик пахта армуғон этилди. Бу пландагидан 250 тонна кўп. Яна 700 тонна пахта топшириб ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерданга етказамиз. Муродга етиш учун пахтакорларимиз фидокорлик билан меҳнат қилишяпти.

Гапни пахтадан бошладик. Бунинг боиси шуки, пахта-беда-маккажўхори алмашлаб экиш чорвачиликни юксалтириш учун кенг йўл очиб бермоқда, озуқа базасини мустаҳкамлаяпти.

Хўжалигимизда чорва моллар туёғи анча кўпайди. 1970 йилда 819 бош қорамол бор эди. Ҳозир 950 бошга етди. Лўнда қилиб айтганда, ишлаб чиқариш планида белгиланган қорамол, қўй ва паррандаларга эгамиз. Уларни хилма-хил озуқалар билан боқиб тез семиртиряпмиз, кўплаб насл оляпмиз, сут, гўшт етиштиришни кўпайтиряпмиз.

Уч йилдирки, бозордан қорамол, қўй сотиб олиб план тўлдиришга чек қўйдик. 1970 йилда ҳар юз бош сигирдан 80 тадан бузоқ олинган бўлса, бу йил 102 тадан бузоқ олдик. Ҳар юз бош совлиқдан 1970 йилда 93 та, бу йил эса 116 тадан қўзи олинди. Бу соҳадаги планлар муваффақиятли бажарилди. Энг муҳими — олинган бузоқ ва қўзиларнинг ҳаммаси сақлаб қолинди. Бу ютуққа сигирларни сунъий қочиришни яхшилаш ҳисобига эришдик. Шу йўл билан подадаги наслли сигирларни 45 процентга етказдик.

1972 йилда давлатга 65 тонна гўшт сотишимиз керак эди. Бу марра ҳам эгалланди. Чорвадорларимиз 66 тонна сўқим ва бўрдоқи гўшти топшириб, ваъдасига вафо қилдилар. Планни муваффақиятли бажаришда бўрдоқичилик катта роль ўйнади. Бўрдоқичиликни тараққий эттириш масаласи колхоз правлениеси ва партия комитетининг кўчма мажлисида кўрилди. Камчиликлар бирма-бир кўрсатиб ўтилди. Гўштга топшириладиган қорамолларни яхши боқиб, семиртириш тадбирлари белгиланди. Бу иш коммунист ва комсомоллар, ташаббускор, ишчан чорвадорларга топширилди. Ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 400 килограммга етказиб гўштга сотишга аҳд қилдик.

Бултур гўштга топширилган ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 318 килограмм бўлган эди. Бу йил 370 килограммни ташкил этди. Келгуси йилда мўлжалланган маррани, албатта, эгаллаймиз. Бўрдоқичилик хўжаликка қандай фойда келтиришини исботлаш учун бир мисол келтирамиз.

Колхозимизда ўтган йили 71,6 тонна гўшт етиштирилган эди. 1972 йилнинг 10 ойида 115 тонна гўшт етиштирилди ва бу соҳадаги план ортиғи билан бажарилди. Ш. Турдиев, Б. Салойдинов, Т. Ҳасанов, Б. Жўраев каби молбоқарларимиз ўзларининг бутун куч-қувватларини молларни яхши парвариш қилишга сарфлаяпти.

Сут етиштириш ҳам муттасил кўпайиб боряпти. Хўжалигимизда 1970 йилда 280 тонна сут етиштирилган эди. Юбилей йилининг ўтган ўн ойида эса 335 тонна сут тайёрланди. Бу, планда кўзда тутилганидан 35 тонна кўп. Давлатга сут сотиш йиллик плани 138 процент бажарилди. Сигирларнинг маҳсулдорлигини ошириш яппи тоннани кўпайтириш имкониятини берди. 1970 йилда ҳар бош сигирдан 1184 килограмм сут соғиб олинган бўлса, 1972 йилнинг ўтган ўн ойида 1510 килограммдан сут соғиб олинди. Сут тайёрлаш жадал суръатлар билан давом эттирилмоқда. Ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сутни 2 минг литрга етказишга аҳд қилдик.

Султонхон Комилова, Маҳбуба Қобулова, Рисолат Тоштонова, Ҳуррият Тўрақулова каби илғор сигир соғувчиларимиз бугунгача ҳар бош сигирдан 1900—2000 килограммдан сут соғиб олдилар.

Чорвачиликдан олинаётган даромад ҳам кўпайди. 1970 йилда 145 минг сўм даромад қилинган эди. Шу йилнинг ўтган ўн ойида 218 минг сўмдан зиёд даромадга эга бўлдик. Колхозимизда чорвачилик рентабелли тармоққа айланди. Ўтган йили соф фойда 33 минг сўм эди. Шу йилнинг ўн ойида 44 минг сўмни ташкил этди. Бу кўрсаткични йил охиригача яна кўпайтирамиз.

Чорвачиликда хўжалик ҳисобини жорий қилдик. Бу, чорвачиликни интенсив тарзда ривожлантиришнинг муҳим омилига айланди. Молбоқарлар, сут соғувчилар, чўпонларнинг ишга бўлган қизиқиши ва шахсий манфаатдорлиги ортди. Ферма ходимлари ишга меҳр қўйдилар. Соғилган сутни кунига икки марта лаборатория анализидан ўтказиб турибмиз. Агар сутнинг таркибидаги мой камайиб кетса, озуқа рационига ўзгартиш киритамиз. Хўжалик ҳисобига ўтилгач сутнинг таркибидаги мой 4 процентга етди.

Чорвачиликни юксалтиришда бошқа омиллар ҳам қўл келмоқда. Асосий ишларни коммунистлар, комсомол-ёшларга топширганмиз. Кўп ишлар механизмлар ёрдамида бажариладиган бўлди. Сигир соғиш, гўнг чиқариш, сигирларни суғориш, озуқа тайёрлаш ишлари механизациялаштирилди. Чорвадорлар ҳақида ғамхўрлик кучайтирилди. Ферма атрофида чорвадорлар посёлкаси қурилди. Керакли техника ферманинг ўзига бириктиб қўйилган. Чорвадорлар илгаригидек машина ахтариб юришмайди. Кейинги икки йил ичида колхознинг отчопар адиридаги яйловда 1,5 минг қўй сиғадиган қўра қурилди.

Озуқа базасини мустаҳкамлаш борасида анча ишлар қилинди. 1970 йилда 91 гектар майдонга беда-маккажўхори аралаштириб экиб, ҳар гектаридан 480 центнердан силосбоп ҳосил ва 35 центнердан беда пичани олган эдик. Кейинги икки йил ичида эса 188 гектар ерга беда-маккажўхори аралаштириб экдик. Бу йил ана шу майдоннинг ҳар гектаридан 520 центнердан силосбоп кўкпоя ва 45 центнердан қуруқ беда пичани олдик.

Колхозимизда алмашлаб экилган беда майдони 272 гектарга етди. Шундан 185 гектари эски беда. Унинг ҳар гектаридан 150 центнердан беда пичани йиғиб олдик. Бедани беш марта ўрдик. Олтинчи ўримни ўтказмаймиз. Чунки, қорамолларни ана шу бедазорларда боқяпмиз. Молларни 10 ноябргача шу тартибда боқиш имкониятига эгамиз. Бу қишлов учун жамғарилган озуқани тежаш имкониятини беради.

Бу йил тажриба учун 3 гектар ердан 800 центнердан озуқабоп қизилча олинди. Қишлов учун 4400 тонна силос бостирдик. Бу, пландагидан 1400 тонна кўп. Сенаж тайёрлаш планини икки ярим баравар ошириб бажардик. 450 тонна ўрнига 1150 тонна сенаж қилинди. 1500 тонна ўрнига 1900 тонна дағал хашак жамғарилди.

Чорва қишловини намунали ўтказамиз, сигир-бузоқлар, қўй-қўзиларнинг нобуд бўлишига йўл қўймаймиз.

Абдуқодир ИСАБОЕВ,
Андижон районидаги Калинин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Маҳкамжон ТОШМАТОВ,
колхоз партия комитетининг секретари.

Мирзаолим БОЗОРОВ,
қорамолчилик фермасининг мудири, Ленин орденли чорвадор.

Ҳамид ОЛИМЖОН

«ИНСОН ҚАЛБИНИНГ ХАССОС ДОНИШМАНДИ»

1942 йилда Тошкентда яшаб турган Я. Коласнинг 60 йиллиги нишонланган, шу муносабат билан ўзбек тилида унинг шеърий тўплами нашр этилган эди. Ҳ. Олимжоннинг ушбу мақоласи мазкур китобга сўзбоши сифатида ёзилган. Кенг ўқувчилар оммасига биринчи марта ҳавола этиляпти.

УКРАИНАНИНГ шимолида, Смоленск тупроғининг ғарб томонида, Польша ва Литванинг шарқида қалин ўрмонлар ва торф ботқоқликлари ўлкаси ётади. Унда қадим замонлардан бери славян халқларининг энг саботлиларидан бири бўлган белоруслар яшайдилар.

Белорус халқи чор чиновниклари ва Польша панларининг икки томонлама жабри остида зўр азоб ва уқубатлар билан тирикчилик ўтказар эди. Ёлғиз Октябрь революциясигина у халқни рўёбга чиқарди. Унинг миллий маданиятини оғир уйқудан уйғотди, тилига ҳаёт берди, ўқиш, ўқитиш ва ёзиш ҳуқуқига эга қилди.

Ҳали 1905 йил революцияси йилларидаёқ белорус халқи ўртасидан курашчи шоирлар етилиб чиқдилар. Улар ўзларининг илк салафлари сингари ўз олдиларига бирлашган белорус адабий тилини яратиш вазифасини қўйдилар.

Булар белорус адабиётининг яратувчилари, унинг классиклари бўлган Якуб Колас ва яқиндагина вафот этган Янка Купала эди.

60 йил бундан бурун Белоруссиянинг узоқ ўрмонларидан бирида, ерсиз деҳқон Михаил Мицкевич ўзининг кичик кулбасида ўғил кўрди. Бу—Константин Михайлович Мицкевич — ҳозир бутун СССРга ва чет элларга ҳам машҳур бўлган Совет Белоруссиясининг халқ шоири, академик Якуб Колас эди.

Болалигини ўрмонда, йигитлигини ўқитувчилар семинариясида ўтказди. Сўнгра ўқитувчилик қилди, 1906 йилда ўқитувчилар съездида қатнашгани учун 3 йил Минск қамоқхонасида ётди. Жабр-жафолар билан кун кечирувчи халқнинг дард ва ҳасратларига ошна бўлган шоир белоруслар чеккан азобларни куйловчи бахшига айланди.

Мендан шодлик истаманг,
Шеъримда йўқдир қуёш.
Агарда мен куйлай берсам
Кўзингдан оқар ёш.

Шу шеърлар билан 1904 йилда у ўзининг адабий фаолиятини бошлаган эди. Унинг энг илк шеъри бўлган «Бизнинг она ўлкамиз» шеърида ҳам худди шу оҳанг ҳукмрондир.

1905 йил революцияси уни курашчи сифатида майдонга чиқарди. Шоир халқни эрксизликка қарши қўзғотувчи бир қанча шеърлар яратади. Бу товуш қора реакция йилларида ҳам ўчмайди.

Октябрь революцияси рўёбга келган йиллар Якуб Колас ижодий жиҳатдан балоғатга етган йиллар эди. У кетма-кет шеър ва проза билан бир қанча монументаль эпик асарлар яратади. Пушкин, Некрасов, Лермонтов сингари рус шоирлари унга ибрат намунаси бўладилар. Шоир сўз тепасидан тўла ҳокимлик қилувчи буюк санъаткорга айланди.

Социалистик қурилиш йилларида Белоруссия қолоқликдан чиқиб илғор ва маданиятли ўлкага айлангани сари, Якуб Коласнинг шеърлари ҳам ёрқинлик ва ранго-ранглик касб эта боради. Кичкинагина қишлоқ ўқитувчиси совет замонининг энг кўзга кўринарлик маданият арбобларидан бирига айланади. Унинг товуши Парижда ўтган интернационал ёзувчилар съездида жаранглайди. Унинг шеърлари СССРнинг кўп тилларига ва европа тилларига таржима этилди.

Бизнинг кунларимизнинг барча ҳодисалари ва бош идеялари унинг қалбидан жой олади ва унинг шеърларида порлоқ акс этади. Халқлар дўстлиги, миллатларнинг рўёбга чиқиши ва гуллаши, хотин-қизлар озодлиги, ёшларимиз ҳақида айниқса у жуда самимий ва оташин ёзади.

Ватан урушининг биринчи кунлариданоқ Якуб Колас Ватан учун курашувчи жангovar шоирларнинг биринчи қаторларида туриб келди. Ўзбекистонда у «Ернинг товуши» деган китобни яратди ва «Ўрмонда қилинган суд» деган достонини тамом қилди.

Табиат ва инсон қалбининг хассос донишманди, чуқур мутафаккир ва давримизнинг алангали жангчиси бутун қўшиқларидан самимият анқиб турган халқ шоири Якуб Колас бизнинг халқимиз учун ҳам яқин, тушунарли ва ошнодир.

Ўзбекистон уни севади ва Ватанимизнинг бошқа халқлари билан бир қаторда чуқур ҳурмат қилади.

Тошкент—1942.

Расмда Якуб Колас ва Ҳамид Олимжон. Рассом Г. Фролов.

ЯКУБ КОЛАС

(ТУҒИЛГАНИГА 90 ЙИЛ ТЎЛДИ)

АДАБИЙ КАЛЕНДАРЬ

ҲАЁТДА шундай кишилар бўладики, ўзининг камтарин, лекин шарафли ишлари билан севимли халқига, она юртига хизмат қилади. Уларнинг ана шу хизматлари абадийлик китобига олтин ҳарфлар билан битилади.

Белорус халқининг севимли фарзанди, атоқли шоир Якуб Колас ҳам ана шундай эл-юрт шарафлаган зотлардан.

Ўз ватани ва халқини жондилдан севган шоир жўшиб, зўр илҳом билан эл-юртини мадҳ этди, улуғлади.

Жондош ўлкам манзаралари,
Шодлигим ҳам, қайғум ҳам ўзинг!
Юрак талпинади сен сари,
Мунча иссиқ сенинг юлдузинг.

деб ёзган шоирнинг меҳрини, юрак туйғусини, интилишини ҳис қилиш, сезиб олиш қийин эмас.

Якуб Колас (Константин Михайлович Мицкевич) 1882 йилнинг 3 ноябрида ҳозирги Барановичи областининг Столбцов районидаги қишлоқда (Минскдан 70 км нарида) ўрмончи деҳқон оиласида дунёга келди. Бўлажак шоирнинг болалиги жуда оғир шароитда ўтди. У ўрмончи отасининг ёнида бўлар, унга ёрдам берар эди.

Якуб Колас жуда эрта билим олишга майл қўйди. У катта қийинчиликлар билан ўқитувчилар семинариясини тугатади ва бир неча йил қишлоқ болаларини ўқитади.

Якуб Колас ўша вақтларда ҳукмрон бўлган зулм ва тенгсизлик, камситиш ва ҳуқуқсизликларга нафрат кўзи билан қарар, ғазабланар эди. Ана шу зулм-адоват, жирканч манзаралар Якуб Колас қалбини эзиб, унда нафрат туйғуларини уйғотади. У қўлга қалам олиб муросасиз равишда ўз юрак туйғуларини баён қилишга киришади. У дастлабки инқилобий ҳаракатларда қатнашгани учун қамалиб ҳам чиқади. Лекин ўз танлаган йўли, мақсадидан чекинмади.

Якуб Коласнинг илк шеърлари 1906 йилда ёзилди. «Наша доля» газетасида босилган қалдирғоч «Бизнинг она ўлкамиз» шеъридаёқ унда истеъдод учқунлари борлиги намоён бўлган эди.

Якуб Колас Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин жўшиб, зўр илҳом-иштиёқ билан ижодий ишга киришиб кетади. У реалистик шеърлар яратади, уларда республикада рўй берган ижтимоий ўзгаришлар, озодлик, бахт-саодат, қувноқ ҳаётни мадҳ этади. Бу даврда унинг бир қатор шеърий тўпламлари нашр этилди. Шоир катта жанрларга ҳам қўл уради. Унинг «Янги ер», «Симон музикант» достонлари ўқувчилар томонидан илиқ қарши олинди.

У ўзининг 1926 йилда чоп этилган «Ҳаёт кенглигида» номли повестида белорус совет адабиётида биринчи бўлиб коммунистлар образини бадиий ижодга олиб кирди.

Белорус совет адабиётининг шаклланиши, равнақига катта ҳисса қўшган Якуб Колас «Белоруссия ССР халқ шоири» унвонига муяссар бўлди. Бу унвон унга янги куч-қувват бахш этди, янги парвозларга чорлади. У илҳом билан ижод қилади. Унинг асарларида она юрт мадҳи, меҳнаткаш халқнинг орзу-интилишлари, курашлари, дўстлик, ҳамкорлик ғоялари асосий ўрин эгаллайди.

Якуб Колас ҳаётининг кўп томонлари Ўзбекистон билан чамбарчас боғлиқ. Шоир Улуғ Ватан уруши йиллари Ўзбекистонга келиб яшади, ижод қилди. Қуёшли диёримиз шоирни мафтун қилди, у янги дўстлар орттирди. Атоқли ўзбек қалам аҳллари Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом, Яшин, Уйғун, Шайхзода, Зулфия Миртемир ва бошқалар билан оға-ини тутинди, бирга ижод қилди. Якуб Колас Ўзбекистоннинг ажойиб манзаралари ва олижаноб кишилари ҳақида юзга яқин асар яратди. Унинг «Учувчи қўшиғи», «Ўч оламиз», «Ғарбга», «Ўзбекистонга», «Салар», «Чимён», «Баҳорда», «Дуб» каби шеърлари ва қатор публицистик мақолалари фикримизнинг далилидир. Якуб Колас Ўзбекистонни шу даража севиб қолдики, у ҳатто бу ўлкани ўзининг иккинчи Ватани деб атади ва ардоқлади.

Якуб Колас жуда кўп асарлар яратди. У ўзининг «Урушга уруш» драмаси, «Ўч оламиз», «Ернинг товуши» шеърий китоблари», «Ўрмонда қилинган суд», «Қасос», «Балиқчи уйи» каби достонлари, «Полесье қучоғида», «Ҳаёт кенглигида» каби прозаик асарларида муҳим ҳаётий масалаларни кўтариб чиқди, социалистик Ватанни севиш, уни ардоқлаш, душманга қарши аёвсиз кураш олиб бориш, совет кишиларининг мардлиги, жасорати, садоқатини зўр маҳорат, усталик билан фахрланиб тасвирлади. Шубҳасиз бу асарлар белорус ва умум совет адабиётининг дурдоналари бўлиб қолди.

Эл-юрт ардоғига сазовор шоирнинг катта хизматларини партия ва ҳукумат муносиб тақдирлади. У СССР Давлат мукофотининг лауреати бўлди. Ленин ордени билан мукофотланди. БССР ва СССР Олий Советига бир неча бор депутат бўлиб сайланди.

Ҳамиша халқни ўйлаган, халқни куйлаган шоирнинг номи халқ орасида абадий яшайди. Бугун ўзининг 90 йиллиги нишонланаётган Якуб Колас ҳам ана шундай ўлмас зотлардандир.

Алесь КУЧАР,
белорус адабий танқидчиси.

СПОРТ ХАБАРЛАР

БИРИНЧИ ОЛТИН МЕДАЛЬ

Қардош Тожикистон пойтахти Душанбада велосипед спорти бўйича СССР кубоги учун мусобақалар давом этмоқда. Мамлакат совринини қўлга киритиш иштиёқида барча республикалар ҳамда Москва, Ленинград командаларидан вакиллар иштирок этишмоқда. Кубок ўйинлари билан бир вақтда чемпионлик олтин медаллари учун шахсий пойга ўтказилди.

50 километрли масофада қизғин курашлар бўлди. Кўпчилик ўтган йилги чемпионлар—кустанайлик В. Бобилов билан таниқли спортчи И. Скосирев (Омск)ларга катта умид боғлади. Лекин 62 пойгачи маррани мўлжалга олганда чемпионларни кўз илғамай қолди. Олдинда спортчимиз Владимир Гражданкин шитоб билан велосипед ҳайдарди. Кутилмаган воқеадан судьялар ҳам ҳайрон. Аммо 25 ёшли Владимрни қувиб ўтадигани топилмади. У бир соату етти минут 53,8 секундли натижа билан мамлакат олтин медалини қўлга киритди. Бу медаль мазкур турдаги мусобақада Ўзбекистон командасига илк марта насиб қилиши.

ОЛИЙ ЛИГАНИ БОЙ БЕРМАЙ

Тошкентдаги марказий «Юбилей» спорт саройида қўл тўпи бўйича ўтказилган мамлакат биринчилигининг ҳал қилувчи ўйинлари тугади. Москвалик студентларнинг чемпионат тугашидан бир кун илгари пойтахт армиячилари билан учрашиб, 20:19 ҳисобида ғалаба қилишлари мамлакат чемпиони номини олиш имконини таъминлади. Қолган ўринлар қуйидагича тақсимланди: «Кунцево» спорт клуби иккинчи ўринни олган бўлса, Запорожье металлургия институти ёшлари билан краснодарлик студентлар 3-4 ўринларни баҳам кўрдилар. Мусобақанинг охирги куни майдон эгалари—Тошкент жисмоний тарбия институти спортчиларига 24-23 ҳисобида ютқизиб қўйган ЦСКА командаси бешинчи бўлди.

ЖИЗЗАХ КОМАНДАСИ «А» КЛАССДА

Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати ниҳоясига етди. Чемпионлик ҳал бўлмай қолган охирги қўшимча ўйин ҳам ўтказилди. Бу учрашув Чирчиқнинг «Химик» стадионида бўлди. Андижоннинг «Автомобилчи» ва Жиззахнинг «Труд» командалари ўртасидаги учрашувда ягона тўп киритилди. Бу тўпни жиззахлик футболчи В. Русаков автомобилчилар дарвозасига аниқ йўллаб, ўз командасининг чемпион номини олишини таъминлади. Жиззахликлар чемпионатнинг ҳал қилувчи учрашувларида 4 ютуқ, бир дуранг ва бир мағлубият билан тўплар нисбатини 11-3 қилиб, 9 та очко жамғардилар.

Республика Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети раисининг ўринбосари Е. Кульков Ўзбекистоннинг 1972 йилги чемпиони — «Труд» командасининг капитани В. Киселевга тантанали суратда республика спорт комитетининг катта совринини топширди. Ғолиб команда бош тренери В. Сапожников, шунингдек барча ўйинчилар Фахрий ёрлиқ ва қимматли совғалар билан мукофотландилар. Жиззах уйсозлик комбинатининг «Труд» командаси келаси йилдан бошлаб мамлакат биринчилигининг «А» класс иккинчи группасида иштирок этадиган бўлди.

А. ИМОМХЎЖАЕВ.

ВДР. Ҳаво ҳужумидан мудофаа отрядининг қизлари Намҳа вилоятида Америка самолётларининг ҳужумини қайтаришга тайёрланишмоқда.

ВИА—ТАСС фотоси.

ЖАҲОН ХАЛҚЛАРИ! ИСРОИЛНИНГ ЯҚИН ШАРҚДАГИ АГРЕССИЯСИНИ ДАРҲОЛ ТУХТАТИШНИ, ИСРОИЛ ҚЎШИНЛАРИНИ БОСИБ ОЛИНГАН АРАБ ЕРЛАРИДАН ОЛИБ ЧИҚИБ КЕТИШНИ ВА ФАЛАСТИНЛИК АРАБ ХАЛҚИ ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲУРМАТЛАШНИ ТАЛАБ ҚИЛИНГИЗ! БУ РАЙОНДА АДОЛАТЛИ ВА МУСТАҲКАМ ТИНЧЛИК ЎРНАТИЛИШИ УЧУН АКТИВРОҚ КУРАШИНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитети Октябрь Чақириқларидан).

ЧССР. СССР — Ғарбий Европа газ қувури қурилиши тугаллангач, Чехословакия йилига 1,5 миллиард кубметр совет гази ола бошлайди. Ҳозир трассада иш қизғин. Ишчи, инженер ва техниклар—СССР 50 йиллиги шарафига олган қўшимча мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар. Суратда: газ қувурининг ГДР чегараси яқинидаги қурилиш майдонида.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИГА БАҒИШЛАНАДИ

УЛАН-БАТОР, 1 ноябрь. (ТАСС). Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети ва Монголия Халқ Республикаси ҳукуматининг органи «Унэн» газетаси бугунги сонида ўзбек халқининг ҳаёти ва шу кунларда эришган муваффақиятлари тўғрисида, республика экономикаси, фан ва маданиятининг ривожланиши тўғрисида ҳикоя қилади. Қардош Совет республикаларидан бирига бағишланган материаллар газетанинг учинчи саҳифасини эгаллайди. Бу материаллар «Совет Иттифоқи 50 ёшда» деган умумий сарлавҳа остида босиб чиқарилди.

Газетада Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раиси Н. М. Матчоновнинг «Дўстлик самаралари» сарлавҳали мақоласи, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик министри Э. Т. Шайхов билан «Бир саволга уч жавоб» деган мавзуда қилинган суҳбат, «Тагтекстильмаш» заводининг ишчиси М. Эрназаровнинг «Ишчилар ифтихори» сарлавҳали хабари чоп этилди. Бу материаллар Ўзбекистоннинг миллий саноати ва қишлоқ хўжалиги қандай ривожланганлигини, ўзбек халқининг маънавий ҳаёти тамомила ўзгарганлигини, республикада соғлиқни сақлаш ишлари мавж уриб юксалганлигини ва меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги ўсиб бораётганлигини, СССР халқларининг қардошларча дўстлиги мустаҳкам эканлигини ҳикоя қилади.

Монголиядан келиб Тошкент хореография билим юртини тамомлаб чиққан кишилар, шу жумладан, Монголия Халқ Республикасида хизмат кўрсатган артистлардан О. Ганбатор, Т. Туул ва бошқалар «Унэн» газетаси саҳифаларида устозлари—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоблари З. Н. Афанасьев, Е. А. Новиковга ташаккур изҳор қиладилар, ўз муваффақиятлари ва режалари ҳақида, Совет Иттифоқининг ярим йиллик юбилейини кутиб олишга қандай ҳозирлик кўраётганликларини сўзлаб берадилар.

Газетанинг бу саҳифасида фотосуратлар кўп. Ўрта Осиёдаги ана шу республика ҳаётининг турли соҳаларига доир қисқача маълумотлар ҳам берилган.

ВЬЕТНАМДА ТИНЧЛИК ЎРНАТИЛСИН

Жаҳон жамоатчилиги Ҳинди-Хитойда уруш ҳаракатларининг чўзиб юборилишига қарши чиқишни давом эттирмоқда. Жаҳон жамоатчилиги АҚШдан урушни тўхтатиш ва Вьетнамда тинчликни тиклаш тўғрисидаги битимни дарҳол имзолашни талаб қилмоқда.

◆ ХАНОЙ. Вьетнам миллий, демократик ва тинчликсевар кучлар иттифоқи Жанубий Вьетнам аҳолисининг барча табақалари вакилларига мурожаат қилиб, АҚШдан ўз зиммасига олган мажбуриятларни бажаришига эришишга чақирди.

◆ БЕРЛИН. Эркин немис касаба союзлари бирлашмасининг марказий правлениеси, Германия—Совет дўстлиги жамиятлари марказий правлениеси, қаршилик кўрсатиш антифашист ҳаракати курашчилари комитети культурбунд ва ГДРнинг бошқа жамоат ташкилотлари баёнот эълон қилдилар. Улар ўз баёнотларида АҚШдан Ҳинди-Хитойда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битимни имзолашини талаб қилдилар. Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг органи «Нойес Дойчланд» газетаси бу тадбир Вьетнам халқининг туб манфаатларигагина эмас, шу билан бирга бутун дунёда тинчлик манфаатларига ҳам мувофиқ бўлур эди, деб таъкидлайди.

◆ БУДАПЕШТ. Умумвенгрия касаба союзлари кенгаши баёнот эълон қилди. Мазкур баёнотда АҚШ ҳукумати Вьетнамда урушни тўхтатиши ва ВДР билан битимни имзолаши керак, дейилади. Ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган Венгрия меҳнаткашлари вьетнамлик биродарларига бундан кейин ҳам барча зарур ёрдамни бераверади, деб таъкидланади баёнотда.

◆ ВАРШАВА. «Глос праци» газетаси ўзининг редакцион шарҳида бундай деб ёзади: Манфаатдор томонлар битимларнинг асосий мазмуни хусусида ўзаро келишган бир шароитда қандайдир иккинчи даражали кучлар ва иккинчи даражали проблемалар Вьетнам учунгина эмас, балки бутун дунё учун ғоят зарур бўлган Шарқи-Жанубий Осиёда урушни тўхтатишни чўзиб юбора олишини сира тушуниб бўлмайди. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ВАРШАВА. Гданьскдаги В. И. Ленин номли кемасозлик корхонаси Совет Иттифоқининг буюртмасига мувофиқ қурилган «Николай Новиков» ёғоч ташиш кемасини сувга туширди. Янги кема 14 минг тонна юк торта олади. У фақат бир механик-инженер бошқара оладиган автоматлаштирилган куч қурилмаси билан тўла-тўкис таъминланган.

Кемани сувга туширишга бағишланган тантанали маросимда қатнашган илғор кемасозлар орасида Совет Иттифоқи учун бу ерда қурилаётган ёғоч ташиш кемаларини оталиққа олган ёшларнинг катта бир группаси бор эди.

◆ НЬЮ-ЙОРК. Кўп миллатли Совет давлати ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланиб «СССР республикаларининг халқ ижодиёти» деган мавзуда очилган виставка ёпилди. Ўн ой давомида бу совет виставкаси АҚШнинг бир қанча энг катта шаҳарларида зўр муваффақият билан намойиш қилинди. Америка матбуотининг якдиллик билан ёзишига қараганда, бу виставка «АҚШнинг маданий ҳаётидаги энг катта воқеа бўлди».

◆ БУЭНОС-АЙРЕС. Боливиянинг йирик шаҳарларида комендантлик соати жорий қилинди. Боливия песосининг девальвация қилиниши ва қимматчиликнинг ўсишига қарши норозилик билдираётган меҳнаткашларнинг катта намойишларига жавобан маъмурлар ана шу чорани амалга оширдилар. Ла-Пас, Кочабамба ва бошқа шаҳарлар армия назоратига олинган. Тинтувлар ўтказилмоқда ва одамлар қамоққа олинмоқда.

◆ ПАРИЖ. Франциянинг синаб кўрилаётган «Мистр-10» самолёти осмонда портлаб кетди. Бу фалокат Ромороитен шаҳри яқинида содир бўлди. Самолёт ичидаги учувчи билан инженер ҳалок бўлишди.

(ТАСС).

БМТга янги аъзолар сайланди

НЬЮ-ЙОРК. БМТ Бош Ассамблеяси умумий яширин овоз бериш йўли билан иқтисодий ва ижтимоий кенгашга янгидан тўққизта аъзо сайлади.

Жазоир, Бразилия, Франция, Мали, Монголия, Голландия, Испания, Тринидад ва Тобаго, Уганда мамлакатларидан иқтисодий ва ижтимоий кенгашга аъзолар сайланди. Уларнинг ваколат муддати 1973 йил 1 январдан бошланади.

Бу йил кенгаш составига сайланганлардан ташқари яна 18 давлатнинг, чунончи Боливия, Бурунди, Чили, ХХР, Финляндия, Гаити, Венгрия, Япония, Ливан, Малагас республикаси, Малайзия, Янги Зеландия, Нигер, Польша, Совет Иттифоқи, Буюк Британия, АҚШ ва Заир вакиллари кенгаш составига кирадилар.

СССРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНАДИ

ПРАГА. Прага театрлари Совет Иттифоқининг 50 йиллигини совет ва рус авторлари асарларининг янги постановкаларини саҳналаштириш билан кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқдалар. Ж. Риднинг машҳур «Дунёни ларзага солган ўн кун» китоби асосида композитор М. Карминский, яратган опера дастлабки юбилей премьераси бўлади. Бу опера постановкаси Прага миллий театри тарихида муҳим воқеа бўлади.

Миллий театр 2 ноябрда қўйиладиган бу премьерадан ташқари А. Островскийнинг «Момақалдироқ» спектаклини кўрсатади. Бу спектакль республиканинг бош саҳнасида атиги бир марта — 1919 йилда намойиш қилинган эди.

СССРнинг 50 йиллигига Л. Леоновнинг «Олтин карета», М. Горькийнинг «Охиргилар», А. Арбузовнинг «Иркутск тарихи» пьесалари ҳам саҳналаштирилади.

7 ноябрда бошланадиган анъанавий Чехословакия—Совет дўстлиги ойлиги кунларида Прага санъат академиясининг театр факультетини битириб чиқувчилар А. Вознесенский поэмалари мотивида адабий-драматик композиция кўрсатадилар. (ТАСС).

ПАРЛАМЕНТ САЙЛОВИ НАТИЖАЛАРИ

ОТТАВА. 30 октябрда Канадада бўлиб ўтган парламент сайловининг натижалари эълон қилинди. Прогрессив-консерватив партия умум палатасида 109 ўрин, 1963 йилдан бери ҳокимият тепасида турган либераллар партияси 108 ўрин. Янги демократик партия 30 ўрин, ижтимоий кредит партияси 15 ўрин, мустақиллар 2 ўрин олди.

Шундай қилиб, федерал парламентнинг умум палатасида бирон партия ҳам депутатлик ўринларининг мутлақ кўпчилигини олишга муваффақ бўлмади. Генерал губернатор Р. Миченер парламентга кирган партияларнинг раҳбарлари билан маслаҳатлашганидан кейин ҳукуматни тузиш қайси партияга топширилишини ҳал этиши керак. (ТАСС).

ЧИЛИДАГИ АҲВОЛ

САНТЬЯГО. (ТАСС). Чили реакцияси мамлакатнинг иқтисодий ва сиёсий ҳаётини издан чиқаришга ва ҳукуматни ағдариб ташлаш учун шарт-шароит вужудга келтиришга уруниб, вазиятни кескинлаштирмоқда. Реакция қонунга тамомила хилоф воситалардан фойдаланмоқда—диверсия, игвогарлик, саботаж уюштирмоқда. Ички ишлар министрининг ўринбосари Даниэль Вергарнинг айтишича, ўнг кучлар кейинги вақтларда темир йўлларда 70 дан ортиқ диверсия уюштирганлар, бир қанча телеграф ва телефон линияларига, саноат корхоналарига жиддий шикаст етказганлар, корхона эгаларини бирлаштирувчи касаба союзлари реакцион раҳбарларининг тазйиқи билан, шунингдек фашист шайкаларнинг тазйиқи билан кўп савдогарлар магазинларни очишдан бўйин товламоқдалар.

ПАРИЖДА БЎЛАДИГАН ФЕСТИВАЛГА

Ноябрь ойида Франция пойтахтида СССР халқлари санъати фестивали — музика, рақс, ашула байрами ўтказилади. Фестивалда Ўзбекистон санъаткорлари ҳам қатнашадилар. Бир группа ўзбек рақкосалари СССР халқ артисти Галия Измайлова билан бирга Парижда «Бухоро рақси»ни ижро этадилар. Қадимий ва замонавий, халқчил ва ранг-баранг бу рақс ватанимиз халқлари санъатининг барқ уриб яшнаётганлигини тасвирловчи манзаралардан бири бўлади. (ЎзТАГ).

ЛИССАБОННИНГ ИЛТИЖОСИ

Халқаро мавзуда

Яқинда Португалия ташқи ишлар министри Руи Патрисиу НАТОнинг бош секретари Йозеф Лунсни ўз ҳузурида қабул қилди. Бу суҳбатда министр агрессив ҳарбий блокнинг ҳаракат доирасини янада кенгайтиришга, чунончи, Португалиянинг Африкадаги мустамлака мамлакатларида ҳам бу блок таъсирини янада оширишга чақирди.

Маълумки, бундан аввал ҳам Лиссабон НАТОга Ангола, Мозамбик ва Гвинеяда (Бисау) ҳарбий базалари вужудга келтиришни бир неча бор таклиф этиб келган эди. Бу билан Португалия мазкур ташкилотнинг ҳарбий кучидан ўз мустамлакасида кейинги пайтларда авж олиб кетган миллий-озодлик ҳаракатларини бостириш учун фойдаланишни мўлжаллаб кўрмоқда.

Шу нарса аниқки, НАТО тўғридан-тўғри бўлмаса ҳам Лиссабоннинг мустамлака урушларида кўпми-озми иштирок этиб турибди. Шимолий Атлантик блокига аъзо бўлиб кирган мамлакатлар Португалия армиясига мунтазам суратда қурол-яроғлар етказиб бермоқда. Африкада Американинг «В-26» бомбардимончи самолётлари, «Сейбр» «Ф-26» қирувчи самолётлари, «Сессна», «Т-37С» самолётлари фойдаланилмоқда. Бу самолётлар партизанларга қарши ҳарбий операциялар ўтказишга мосланиб тўла-тўкис турли анжомлар билан жиҳозланган. Буюк Британия эса, Португалияга ҳарбий кемалар, замбараклар, бошқа қурол-яроғлар, Бельгия билан ГФР эса, милтиқ, ўқ-дорилар етказиб турибди. Кейинги вақтларда эса, мустамлака зулмига қарши курашаётганларга қарши Американинг «Доу кемикл» компанияси томонидан ишлаб чиқилаётган киёмвий қуроллар борган сари кўплаб қўлланмоқда.

Шуниси ҳарактерлики, мустамлакачилар армиясида Америка ҳарбий мутахассислари маслаҳатчилар сифатида ишлаб келишмоқда. Бу мутахассислар Вьетнамда жазо операциялари олиб боришда жуда катта «тажриба» орттиришган. Бироқ, шунга қарамай, НАТО томонидан бериб турилган бундай кўмаклар Португалия мустамлакачиларини сира қониқтирмай қолди. Эндиликда улар Африкадаги аёвсиз қон тўкишларда бу ҳарбий блокнинг тўғридан-тўғри иштирок этишини амалга ошириш учун жон-жаҳди билан ҳаракат қилиб қолди.

НАТО ҳам ўз навбатида Африкада мустаҳкамланиб олиш ниятидан холи эмас, албатта. Унинг корчалонлари Португалия мустамлакалари бу блок учун алоҳида ҳарбий-стратегик қимматга моликдир. Масалан, Гвинея (Бисау) Африка атрофидаги денгиз йўлларида муҳим марказий пункт ҳисобланиб, сиёсий-иқтисодий таъсир кўрсатиш учун, зарур бўлиб қолган тақдирда Ғарбий Африкага ҳарбий қўр тўкиш учун қулай плацдарм бўлиб хизмат қилади.

«Португалия Гвинеяси, — деб ёзган эди шу муносабат билан Шимолий Атлантик блокининг органи «НАТОнинг 15 мамлакати» газетаси ўз саҳифаларида, — Ғарбий Африкада НАТОга аъзо бўлган давлатлар тасарруфида бўлган сўнгги территориядир. Бу территорияни шунинг учун ҳам Яхши Умид бурни атрофига боришдаги муҳим ҳаётий маршрут деб билмоқ зарур». Бу соҳада Ангола билан Мозамбик ҳам муҳим стратегик аҳамиятга эга. НАТО стратеглари Португалиянинг бу мамлакатлардан «кетиш» эҳтимоли Жанубий Африка Республикаси билан Родезиянинг шимолий чегараларининг заифлашиб қолишига олиб келишини ва бу эса ўз навбатида мазкур мамлакатларда ҳукмрон бўлиб турган ирқчи режимнинг бўғинлари бўшашиб кетишини жуда яхши тушунишади.

Совет Иттифоқи ҳамда бошқа социалистик мамлакатлар бу мустамлакаларни озод қилиш учун кураш олиб бораётган ватанпарварлар ҳаракатини қатъий равишда ҳамма вақт қўллаб-қувватлаб келмоқдалар. Лиссабон томонидан олиб борилаётган мустамлака урушини қаттиқ қораламоқдалар. Ҳозирги кунда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ҳаракати туфайли Европада кескинликни юмшатиш борасида, қуролланиш пойгасини чеклашда ва стратегик қуроллар зонасини қисқартиришда анчагина муваффақиятларга эришилган бир пайтда НАТО корчалонлари учун жуда қийин муҳит вужудга келиб қолди. Шунинг учун ҳам НАТО Португалиянинг блоклар доирасини тағин ҳам кенгайтириш юзасидан ўртага ташлаётган таклифларининг рўёбга чиқишига кучли тўсиқлар пайдо бўлиб қолди. НАТОнинг Африкага тумшуқ суқиб киришга бўлган уриниши мустақил Африка давлатлари томонидан, бутун дунё прогрессив жамоатчилиги томонидан қаттиқ зарбага учрамоқда.

Лиссабондаги қабулда Йозеф Лунс Руи Патрисиунинг юқорида айтилган таклифларини бошдан-оёқ жон қулоғи билан тинглади, лекин бу таклифга нисбатан бирор ижобий жавоб айтишга ботина олмади. НАТО учун ҳам қанчалик мақбул таклифлар бўлса ҳам, буларни амалга ошириш йўлидаги машаққатларни бартараф этишга кўзи етмади. Чунки ҳозирги Африка мустамлакачиликка батамом барҳам бериш учун қатъий кураш олиб бормоқда.

В. ТЮРИН. (АПН).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Ўсмирлар учун кўрсатув. 18.50 — Далалардан дараклар. 19.05 — Қардош халқлар адабиёти. **Якуб Колас.** 19.50 — Ахборот. 20.05 — Ўн минут музика. 20.15 — Ахборот. 20.30 — Концерт 21.10—Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи. **Қирғизистон ССР.** 23.00 — «Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.15 — МОСКВА. 18.20 — Янгиликлар. 18.25 — Моҳир қўллар. 18.45 — Череповецк металлургия заводининг етти куни (бешинчи кўрсатув). 19.00 — Ҳинд санъати усталарининг концерти. 20.45 — **В. Атлантов** куйлайди. 21.00 — Янгиликлар. 21.10 — ТОШКЕНТ. 21.50 — Саноат қурилишларида. 22.10 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 22.25 — Совет киноси усталари. **Борис Ливанов.** УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 20.00 — ТОШКЕНТ. Тўлқинда — «02». 20.30 — Тошкент янгиликлари. 20.50 — Ленин, Ватан ҳақида қўшиқлар. 21.20 — Реклама. 21.45 — **Тўнғич** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/XI да **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/XI да **Алишер Навоий.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3/XI да **Қайнона.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Куч аттракциони — ака-ука Новаклар.** Постановкачи жаҳоннинг экс-чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, РСФСР да хизмат кўрсатган артист **Г. Новак.**

КИНО

Чигал излар — «СПУТНИК», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Ғалабадан сўнгги жанг — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Оловнинг бўйсундирилиши — «МОСКВА» (кундуз соат 2 да, кеч соат 8.40 минутда).

Шер қабри «ДРУЖБА» (тоқ соатларда кундуз ва кечқурун).

Тез кунда!

ПРЕМЬЕРА

ССР ИТТИФОҚИ ТУЗИЛГАНЛИГИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНАДИ

РАШИД ҲАМРОЕВ

Тонг олдидан

(Перед зарей)

3 пардали опера

Либретто автори ИЗЗАТ СУЛТОН

Постановкачи — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати **М. САЪДУЛЛАЕВ.**

Дирижер — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Ф. ШАМСУТДИНОВ.**

Рассом — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати **Т. ШОРАҲИМОВ.**

Балетмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **И. ЮСУПОВ.**

Хормейстерлар — **С. ШОДМОНОВ, М. ЯНДРИНСКАЯ.**

Дирижер ассистенти — **Ҳ. ШАМСУТДИНОВ.**

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

8 ноябрь кеч соат 8 да

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

Ўзбекистон санъат усталари ва ёш ижрочилар иштирокида

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

УзССРда хизмат кўрсатган артистлар

ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ ва ДИЛБАР АБДУЛЛАЕВА

Солистлар: Фахриддин **УМАРОВ**, Шерали **ЖЎРАЕВ**, Ҳосият **УСМОНОВА**, Собир **МАҲКАМОВ**, Азиз **МУЛЛАХОЛОВ** ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

Музика раҳбари — УзССР да хизмат кўрсатган артист

САЛОҲИДДИН ТУХТАСИНОВ.

ПРОГРАММАНИ ҒУЛОМ ТОЖИАЛОЕВ ОЛИБ БОРАДИ.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг коллективи институт илмий ходими, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Меҳри Тўйчиевага отаси

Тўйчи **ХУДОЙҚУЛОВ**нинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Союзпечать» Тошкент шаҳар дирекциясининг коллективи дирекция ходимлари Ш. С. Маназарова ва З. С. Маназаровларга акалари

Аминжон **СОИБОВ**нинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Ўзбекистон областларида ҳаво ўзгариб туради. Фарғона водийсида кечаси ёмғир ёғади. Қолган жойларда ёғингарчилик бўлмайди. Жанубий шарқдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади. Фарғона водийсида шамол ғарб томондан эсиб, тезлиги 7-12 метрга етиши мумкин. Ҳарорат Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида кечаси 0-5 даража атрофида совуқ, кундузи 5-10 даража иссиқ бўлади. Республикамизнинг қолган территорияларида иссиқлик кечаси 2-7, кундузи 8-13, жанубда 19 даражагача етади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Кучсиз шамол эсиб, кечаси 3-5, кундузи 13-15 даража иссиқ бўлади.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР

эълонлар — 338142. коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 259. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 03776.